

การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

อาานนท์ จันทรชุ่ม

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

A STUDY OF ADMINISTRATION SKILL 21ST CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN WIANG CHIANG RUNG DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ของ อานนท์ จันทร์ชุม

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. โสภ อำนวยรัตน์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ธารัตน์ มาลัยแก้ว)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** อานนท์ จันทร์ชุม, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** รองศาสตราจารย์ ดร. โสภกา อำนวยรัตน์
- คำสำคัญ:** ทักษะการบริหารงาน, ศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูผู้สอน ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 113 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เทียบขนาดของประชากรโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษา และทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Random sampling) แบบจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LS.D. (Least Significant Difference) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิต และการทำงาน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ทั้งภาพรวม และรายด้าน มีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: A STUDY OF ADMINISTRATION SKILL 21ST CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN WIANG CHIANG RUNG DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

Author: Anon Chanchum, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of
Phayao, 2022

Advisor: Associate Professor Dr. Sopa Umnuayrat

Keywords: The management skills, The 21st century, The school administrators

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study teachers' opinions on the management skills in the 21st century of school administrators in Wiang Chiang Rung District. under the Office of Chiang Rai Primary Educational Service Area 1 2) to compare the opinions of teachers towards the management skills in the 21st century of school administrators in Wiang Chiang Rung District. under the jurisdiction of Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 1 classified by sex, work experience and the size of the school sample including teachers in Wiang Chiang Rung District The samples were 113 students under the Office of Chiang Rai Primary Educational Service Area 1. The sample group was determined by using Krajsey and Morgan's ready-made table. The size of the population was compared using a stratified random sampling method. And used to determine the proportion according to the size of the population in each school. The sample group was randomly selected by simple random sampling (Random sampling) by drawing lottery. The research tool was a 5-level estimator questionnaire. The entire edition 0.92. Statistics used in data analysis were percentage, standard deviation. T test F value test One-way analysis of variance (ANOVA) was found when significant differences were found by comparing pairwise differences by pairwise tests using L.S.D. (Least Significant Difference) method. The research findings were as follows: 1) The results of the study of administrative skills in the 21st century of school administrators. in Wiang Chiang Rung District Under the office of Chiang Rai Primary Educational Service Area 1, the overall level was at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was leadership skills. and responsibility, followed by information, media and technology skills, and life and work skills, respectively. The lowest average was creativity skills. 2) Comparative results of management skills in the 21st century of school administrators classified by gender, work experience. and school size, it was found that both the overall and each aspect were different at the statistical significance level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.โสภာ อำนวนรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ นนทมาลย์ อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา นายสมภพ ใจยา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ม้งเย้า และนางสุณี ศรีมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนสันหลวงสามัคคี ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณะครูผู้สอน และบุคลากรโรงเรียนในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน วิทยาลัยการศึกษา และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทสรรพความรู้ทั้งปวง และให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาตลอดมา เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นพลังใจในยามที่เหนื่อยล้า และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อานนท์ จันทร์ชุม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา.....	9
ความหมายและความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21.....	18
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา.....	61
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	62
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา.....	70
บทที่ 5 บทสรุป.....	78
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผลการวิจัย.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	96
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	97
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป	101
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	114
ประวัติผู้วิจัย	120

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงตารางการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.....	31
ตาราง 2 แสดงจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	41
ตาราง 3 แสดงจำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	42
ตาราง 4 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	56
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวม	63
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน.....	64
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้าน การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	65
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ.....	66
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	68
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี.....	69

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 จำแนกตามเพศ.....	71
ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงรายเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	72
ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ทักษะด้านชีวิตและการ ทำงาน	73
ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ทักษะด้านการริเริ่ม สร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	74
ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสังคมและ วัฒนธรรมข้ามชาติ.....	74
ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ทักษะด้านภาวะผู้นำและ ความรับผิดชอบ	75
ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี.....	76

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
 สถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 เชียงราย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....76

ตาราง 20 แสดงผลดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานใน
 ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ 97

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21 st century Learning Framework)	22
ภาพ 2 แสดงโครงสร้างการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	41
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย	54
ภาพ 4 แสดงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ.....	101
ภาพ 5 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	101
ภาพ 6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเพศ	102
ภาพ 7 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประสบการณ์การทำงาน.....	102
ภาพ 8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขนาดสถานศึกษา	102
ภาพ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	104
ภาพ 10 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศภาพรวม.....	107
ภาพ 11 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การทำงานภาพรวม.....	108
ภาพ 12 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การทำงานรายด้าน.....	111
ภาพ 13 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษาภาพรวม.....	113

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในศตวรรษที่ 21 ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากยุคอุตสาหกรรมเข้าสู่ยุคสารสนเทศ (Information Age) โดยใช้ความรู้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและพัฒนา นวัตกรรมทางเทคโนโลยีในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านอุตสาหกรรม การใช้ชีวิตของคนในสังคมยุคใหม่ สิ่งแวดล้อมที่มีความหลากหลายในมิติทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดโอกาสและภัยคุกคามขึ้น ซึ่งประเทศไทยต้องปรับตัว ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 จึงส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการจัดการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะ เพียงอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จาก การได้ลงมือปฏิบัติและสร้างแรงบันดาลใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้ คำปรึกษา ออกแบบการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จและเรียนรู้ไป พร้อม ๆ กับผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 4) การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 กำลังอยู่ใน ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในสภาพแวดล้อมที่ประเทศต่าง ๆ มีความเชื่อมโยง กันมากขึ้นเรื่อย ๆ และระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวโดยไม่ใช่แค่การปฏิรูปเพียงครั้งคราว แต่ต้องเป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของเยาวชน สังคม และตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งผู้กำหนดนโยบายและบุคลากรด้านการศึกษา ของไทยต้องตระหนักว่าการศึกษาคควรจะมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีทักษะที่ จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต (พระณัฐภูมิ พันทะล, 2563, หน้า 48)

เนื่องจากในยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่รวดเร็วทำให้สถานศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ยืดหยุ่น และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่ เพื่อนำพา ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท สำคัญที่จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และความสมดุล เพื่อให้บริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารต้องเป็นตัวแปรสำคัญในการจัด

การศึกษาให้มีคุณภาพ จึงต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ทางการบริหาร การศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกสังคม ยุคอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 19 และ 20 เปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้ เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นความรวดเร็วที่นักวิชาการเห็นตรงกันว่าเพียงจะเริ่มต้น เท่านั้น ในระยะถัดไปจะยิ่งทวีความรวดเร็วมากขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา 2 ตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษา จึงต้องมีความตื่นตัว และเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมี ทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลก ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียนรู้เพื่อเด็กในศตวรรษ ที่ 21 (สมหมาย อ่ำดอนกลอย, 2556, หน้า 1-7)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับแนวนโยบาย ในการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงไว้อย่างชัดเจน โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นรัฐจึงต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ประชากรมีความรู้ ความสามารถ อ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ รู้เท่าทันกับ การเปลี่ยนแปลงในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ ต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก และส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งบุคคลสำคัญ ในการปฏิรูปการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีทักษะ การเป็นผู้นำที่มีคุณภาพและมีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาครูผู้สอน และผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 4) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับว่าเป็น หัวใจสำคัญขององค์กรทางการศึกษาที่จะบริหารงานต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความราบรื่นส่งผ่าน ไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเป็นสำคัญความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยประสบพบเจอในอดีตที่ไม่อาจนำมาใช้ในการบริหารใน ยุคปัจจุบันได้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องก้าวตามให้ทันกับสิ่งใหม่ ๆ เปิดใจและรับฟัง

ความคิดเห็นของบุคคลในยุคใหม่ซึ่งถือเป็นวิวัฒนาการทางความคิดไม่เพียงแต่อาศัยอำนาจเผด็จการหรือการทำตามแบบที่เคยปฏิบัติมาจากอดีต โดยไม่คำนึงถึงความเป็นไปได้ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของความเท่าเทียมกันในทุกมิติ ทักษะในการบริหารงานจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้นำในศตวรรษที่ 21 (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556, หน้า 30) ทำให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบการศึกษาภายในประเทศ แสวงหาวิธีการทักษะและความสามารถในการนำพาองค์กรทางด้านการศึกษาไปสู่โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงหรือโลกศตวรรษใหม่ (บุญมา แพ่งศรีสาร, 2561, หน้า 134-135) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการมีวิสัยทัศน์ความสามารถทางวิชาการ นักสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิทัล การตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมจริยธรรม และคิดหาเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการวางแผนการจัดระบบระเบียบการกำหนดเป้าหมายเพื่อใช้เวลาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด (ปัทมา ประทุมสุวรรณ, 2562, หน้า 4)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาทักษะและความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งยังเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้สูงยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จะอยู่ในระดับใด
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาจะมีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 แตกต่างกัน
3. ครูที่อยู่ในขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วยครูผู้สอน จำนวนรวมทั้งสิ้น 152 คน (สมาคมครูเวียงเชียงรุ้ง, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 113 คน กำหนด

ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, หน้า 607–610) เทียบขนาดของประชากรที่จำนวน 160 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 113 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษาและทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน

- 2.1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน
- 2.2 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง
- 2.3 ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม
- 2.4 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ
- 2.5 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) ระหว่าง 5–10 ปี
- 3) ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

3.1.3 ขนาดสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง

3.2 ตัวแปรตาม ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน

3.2.1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน

3.2.2 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

3.2.3 ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม

3.2.4 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

3.2.5 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 13 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

1. **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยการทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ประกอบด้วย

1.1 **ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเผชิญกับปัญหาด้านการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการจัดระบบงาน และสร้างวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต รวมทั้งมีการกระตุ้นใจให้บุคลากรตั้งใจปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ต่อกันและรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

1.2 **ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี มีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ สนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ตลอดจนแนะนำส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.3 **ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มองเห็นความสามารถในการทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกัน รวมทั้งยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคลากร และสามารถประสานงานให้เกิดการดำเนินงานเป็นหมู่คณะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์การยอมรับใน ความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ร่วมงาน มีกลยุทธ์และเทคนิคในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและชี้แนะให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ตลอดจนมีจิตใจใฝ่ต่อผู้ร่วมงานและเป็นนักประสานงาน ที่มีประสิทธิภาพ

1.5 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศและ อินเทอร์เน็ต รวมทั้งการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อสถานศึกษา มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและตนเองให้สูงขึ้น

2. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูพี่เลี้ยงเด็กพิเศษ ครูอัตราจ้าง ครูจ้างตามภารกิจต่าง ๆ ซึ่งมีปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

3. สถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่ตั้งอยู่ใน เขตพื้นที่อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

4. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การแบ่งขนาดของสถานศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในเขต พื้นที่อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 โดยใช้จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ไม่เกิน 120 คน และสถานศึกษาขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121-600

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ของครูผู้สอนนับตั้งแต่วันที่เริ่มปฏิบัติงานในสถานศึกษาถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น 3 ช่วง คือ น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. ผลจากการวิจัยจะสามารถนำไปให้สถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ได้ใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.2 ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.3 ความหมายของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.4 ความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ความหมายและความสำคัญของทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21
  - 2.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
  - 2.2 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน
  - 2.3 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง
  - 2.4 ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม
  - 2.5 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ
  - 2.6 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการไทยและต่างประเทศหลายท่านได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สุนทร โคตรบรรเทา (2554, หน้า 2) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ติดตามให้บุคคลทางการศึกษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

นิรภัย จันท์สวัสดิ์ (2556, หน้า 25) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทในฐานะผู้นำ สามารถควบคุมและดูแลการดำเนินงานในด้านบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้บรรลุตามแผนและนโยบายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถวิล อรัญเวศ (2560, สื่อออนไลน์) ให้นิยามว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในทางการบริหารจัดการองค์กร หน่วยงาน หรือสถานศึกษามีทักษะในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวิธีการทำงานที่ชัดเจน สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ควบคู่กับยุทธศาสตร์หรือหลักการต่าง ๆ ในการบริหารงานอย่างสูงสุด

Bradford and Cohen (1984, p. 27) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเครพยำเกรงจากคนที่อยู่แวดล้อมเปรียบเสมือนเป็นแบบอย่างที่ดีเลิศสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำต่าง ๆ แก่บุคคลเหล่านั้นได้

Calwell (2000, p. 130) ได้กล่าวถึงความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำทางการศึกษาที่สามารถขับเคลื่อนให้งานด้านการศึกษามุ่งสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างและจุดประกายให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุด

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนหรือในสถานศึกษานั้น ๆ ผู้บริหารนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของขององค์กร ผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานสูงการดำเนินงานทุกครั้งก็จะบรรลุเป้าหมายและมีข้อผิดพลาดหรือโอกาสเกิดความผิดพลาดได้น้อย โดยทำหน้าที่ของการบริหาร ดังนี้ การวางแผน การจัดองค์กร การเป็นผู้นำ และเป็นผู้ดูแลกำกับตรวจสอบการจัดการศึกษา

ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการต่างประเทศได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

พิชญาภา ชันทอง (2554, หน้า 37) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จเพราะเป็นผู้ที่ได้รับการมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่และทำหน้าที่บริหารทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัด

ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางและการเป็น
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องเข้าใจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของ
สถานศึกษาและชุมชนเพื่อสามารถกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้อง
กับความต้องการของสถานศึกษาและชุมชนบังเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องรู้จัก
ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานอันจะนำมาซึ่งความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หลักของ
สถานศึกษา

Conger (1989, p. 79) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญโดยจะทำ
หน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาในการวางแผนนโยบายในเรื่องโปรแกรมทางการศึกษาและ
กระบวนการสอนบุคลากร นักเรียน ครูอาจารย์การเงิน และงานธุรการต่าง ๆ

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2555, สืบออนไลน์) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสิ่ง
สำคัญในอันที่จะบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายมี 2 ประเภท ดังนี้ 1) มีคุณสมบัติ
ทั่วไปได้แก่ มีความรับผิดชอบสูง มีความขยันหมั่นเพียร มีความอดทนอดสาหัส มีความซื่อสัตย์
สุจริต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กระตือรือร้นในการทำงานมีทักษะ
ในการวินิจฉัยสั่งการ มีการรักษาระเบียบวินัยที่ดี มีความตรงต่อเวลา การบริหารเวลา
มีบุคลิกภาพที่ดี และ 2) มีคุณสมบัติด้านมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ
พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 43 กำหนดให้
“ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพควบคุม โดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้” ด้วยเหตุผล
ดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาคงต้องมิใช่ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และต้องมี
มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ
และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548

สุธีรา สุภักษ์พาล (2558, หน้า 43-44) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มี
ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้อำนาจการตัดสินใจเพื่อขึ้นอนาคตของสถานศึกษาให้ดำเนินไป
อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

Bass (1998, p. 92) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในฐานะเป็นผู้นำที่
ต้องรับผิดชอบสถานศึกษาทั้งหมดในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัด
การศึกษาในฐานะที่เป็นผู้จัดวางระบบการทำงานภายในโรงเรียนให้เป็นอย่างราบรื่น
ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ศิลปวิทยาการ คุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน อีกทั้งยังเป็น

ศูนย์รวมของความศรัทธาและความเลื่อมใสของผู้ร่วมงานเพื่อผลักดันให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ความหมายของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการต่างประเทศได้ให้ความหมายของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2550, หน้า 61) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การเป็นผู้บริหารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อมีการทำงานร่วมกันหรือมีการเจรจาต่อรองธุรกิจเพราะแต่ละบุคคลมีพื้นฐาน ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้สิ่งที่ผู้บริหารต้องตระหนักไว้เสมอ คือ การเคารพในศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคลและมีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้

สุริยา ทองยัง (2558, หน้า 11) ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถในการใช้ ความรู้ ความคิด ปัญญา ในการบริหารงานภายในองค์กรเป็นทักษะของผู้บริหารที่สามารถ พัฒนาได้และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านอื่น ๆ ทำให้การทำงานหรือกระทำให้ บรรลุสู่เป้าหมายปลายทางขององค์กรอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคล และอื่น ๆ ที่มีอยู่ โดยผ่าน 31 กระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การบริหารงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

อุษา แซ่เตี่ยว (2559, หน้า 17) ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารที่เกิดจากพื้นฐานของความรู้ ความชำนาญ ในการนำเอา ทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อธิภัทร มีแสงเพชร (2560, หน้า 24) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญและเชี่ยวชาญในการบริหาร และการจัดการกิจการงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ กิจการ นักเรียน อาคารสถานที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ใช้งบประมาณในการบริหาร ได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานในองค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสพผลสำเร็จ อย่างยั่งยืน

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, หน้า 32-33) ทักษะการบริหาร หมายถึง ความรู้ ความสามารถของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องใน 5 ทักษะ ตามแนวคิดของ

เดรดและโร และแคทซ์ ได้แก่ ทักษะทางด้าน ความคิดรวบยอด ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการสอน และทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ

วัลลิกา พูลศิริ (2562, หน้า 18) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่จะทำให้งานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ หากผู้บริหารมีทักษะไม่เพียงพออาจทำให้ผลของความสำเร็จนั้นแตกต่างกันออกไป ซึ่งการเป็นผู้บริหารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อมีการทำงานร่วมกันหรือมีการเจรจาต่อรองธุรกิจเพราะแต่ละบุคคลมีพื้นฐาน ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้สิ่งที่ผู้บริหารต้องตระหนักไว้ในใจเสมอ นั่น โดยการเคารพในศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคลและมีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้ดี

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563, หน้า 13) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานตามภารกิจหลักซึ่งมีความสำคัญมาก อาศัยการทำงานร่วมกับบุคคลในองค์กร ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อมีการทำงานร่วมกัน โดยการมีทักษะทางการบริหารต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ คือ ด้านเทคนิค วิธีด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานตามภารกิจหลักซึ่งมีความสำคัญมาก อาศัยการทำงานร่วมกับบุคคลในองค์กร ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อมีการทำงานร่วมกัน โดยการมีทักษะทางการบริหารต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ คือ ด้านเทคนิค วิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะผู้บริหารสถานศึกษาไว้แตกต่างกัน ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 2-3) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่าเป็นการบริหารแบบนิติบุคคลโดยมีรูปแบบการกระจายอำนาจและได้กำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบการกระจายอำนาจ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจไว้ในกฎหมาย
2. มอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายจากส่วนกลางไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
3. แบ่งอำนาจโดยการแบ่งอำนาจให้ผู้ปฏิบัติราชการแทน

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2550, หน้า 8) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นคนเก่งมีความรู้ความสามารถและมีทักษะสำหรับผู้บริหารเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ตนเองสูงสุด และได้มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันในโลกยุคไร้พรมแดน

สุดา สุวรรณภิรมย์ และคณะ (2550, หน้า 3-4) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการทำให้องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ทักษะการบริหารของผู้นำหัวหน้าสามารถโน้มน้าวจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มระดับแรงจูงใจ ความจูงใจ ทুমเทปฏิบัติงานทำให้เกิดความจงรักภักดีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร และปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ทำให้องค์กรพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การสร้างทีมงานเพราะเป็นการรวมพลังในการพัฒนาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนพนักงานสามารถตรวจสอบพฤติกรรมของตนเองและค้นหาสาเหตุของการกระทำอันนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการทำงาน และส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

เสนาะ ดิยาวัว (2551, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญมากหากผู้บริหารไม่มีทักษะทางการบริหาร ก็จะบริหารงานไม่ได้และถือว่ามี ความสำคัญในทุกระดับของผู้บริหารแต่อาจแตกต่างกันเล็กน้อยไม่เท่ากันทักษะการบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 3 ทักษะ ได้แก่

1. ทักษะด้านการทำงาน คือ ความสามารถที่จะทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างเชี่ยวชาญ ต้องรู้วิธีและกระบวนการทำงานอย่างลึกซึ้ง ผู้มีทักษะด้านการทำงานจะต้องผ่านการศึกษาย่างเป็นทางการและได้รับการอบรมระดับหนึ่ง จนมีความชำนาญในระดับผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น นักบัญชี วิศวกร นายแพทย์ นักคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2. ทักษะด้านมนุษย คือ ความสามารถในการทำงานเข้ากับคนได้เป็นอย่างดีทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือเป็นทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์นั่นเอง คนที่มีทักษะทางด้านมนุษยนี้จะต้องรู้จักตัวเองอย่างดีเป็นประการแรก และมีความเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นอย่างแท้จริงเป็นประการที่ 2 มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความไว้วางใจในการร่วมงานกับคนอื่นไม่ได้ ทักษะทางด้านมนุษยมีความสำคัญมากต่อผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง ระดับต้น และผู้ปฏิบัติงาน

3. ทักษะด้านความคิด คือ ความสามารถในการใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการมองสถานการณ์ได้ใกล้เคียงหรือถูกต้องแก้ปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อนได้

มองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งต่าง ๆ ได้ สามารถตรวจสอบความสัมพันธ์ของสถานการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

วิทยาการ เชียงกุล และคณะ (2545, หน้า 19) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษาในรูปแบบการกระจายอำนาจโดยตกลงสู่สถานศึกษา เปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นใหม่ตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปัจจุบันมองการณ์ไกลและแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ทักษะด้านความคิดนี้มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารระดับสูง

สัมมา รุทธิชัย (2553, หน้า 57) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญในการทำงาน แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ทักษะด้านเทคนิคการทำงาน คือ ความสามารถที่จะทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างเชี่ยวชาญ จะต้องรู้วิธีและกระบวนการทำงานอย่างลึกซึ้ง ผู้มีทักษะด้านการทำงานจะต้องผ่านการศึกษาอย่างเป็นทางการและได้รับการอบรมมาในระดับหนึ่ง จนมีความชำนาญในระดับผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น นักบัญชี วิศวกร นายแพทย์ นักคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทักษะด้านการทำงานมีความสำคัญมากต่อผู้บริหารงานและผู้บริหารระดับต้น

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ความสามารถในการทำงานเข้ากับคนได้อย่างดี ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ คนที่มีทักษะทางด้านนี้จะต้องรู้จักตัวเองอย่างดีเป็นประการแรก และมีความเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นอย่างแท้จริงเป็นประการที่ 2 มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับคนอื่นไม่ได้เลย ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญมากต่อผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง ระดับต้น และผู้ปฏิบัติงาน

3. ทักษะด้านความคิด คือ ความสามารถในการใช้ความคิดในเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการมองสถานการณ์ได้ไกลเคียงหรือถูกต้อง แก้ปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อนได้มองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งต่าง ๆ ได้ สามารถตรวจสอบความสัมพันธ์ของสถานการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองการณ์ไกล และแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และทักษะทางด้านความคิดมีความสำคัญสำหรับผู้บริหารระดับสูง

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความรู้ความสามารถด้านศักยภาพ ความชำนาญของผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งการใช้สารและศิลป์ซึ่งจะต้องใช้ทักษะการบริหารงานหลายด้านมาประกอบกัน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นของผู้บริหารที่จะทำให้บริหารงานให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพอย่างดียิ่งและเกิดประสิทธิผลในสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ทิพวรรณ ชมพูพันธ์ (2552, หน้า 15) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทในด้านการเป็นผู้ให้การสนับสนุนส่งเสริมในด้าน การพัฒนาครู การมีส่วนร่วม การจัดสรรทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการวิจัย แนะนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ มีการนิเทศติดตามผลการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้หน่วยงานหรือองค์การบรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

พลสันท์ โพธิ์ศรีทอง (2554, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทอย่างน้อย 3 ประการ ที่จะสามารถนำองค์กรสู่ความสำเร็จได้มี 1) มีความรู้อย่างแท้จริงในเรื่องที่ทำรู้หลักวิชา รู้เหตุ รู้ผล ที่ไปที่มาของเรื่องที่ทำอย่างรอบด้านและสามารถคาดคะเนเพื่อหาแนวทางแก้ไขได้ในกรณีที่มีเหตุผิดปกติ 2) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมความสามารถนี้จะเกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ ไหวพริบ ปฏิภาณ จนกลายเป็นความเชี่ยวชาญพิเศษที่คนทั่วไปไม่มี และ 3) มีความสามารถในการประสานสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับบริการ สื่อสารความเข้าใจได้ มีการสนทนาที่สร้างสรรค์ รู้จักถนอมถนอดกลิ่น เพื่อจะได้ทำผลงานที่ตอบสนองความต้องการให้ถูกต้อง

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2555, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า ในการบริหารจัดการองค์การ โดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษานั้น ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในองค์การ คือ การมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะสามารถนำพาองค์การให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน สามารถปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้ ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำที่จะเป็นนักบริหารการศึกษามีอาชีพที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลเหนือกว่าผู้อื่นตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ชื่อว่ามีอาชีพ คือ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของงานนั่นเอง

Caldwell (2000, p. 130) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักบริหารที่มีภาวะผู้นำทางการศึกษาขั้นสูง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นนักบริหารมืออาชีพที่สามารถขับเคลื่อนให้งานด้านการศึกษามุ่งสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างและจุดประกายให้การดำเนินการเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุดตามศักยภาพขององค์กรหลีกเลี่ยงให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทั้งในระดับโลกและท้องถิ่น

Gorton (1983, p. 121) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 6 ประการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้จัดการ ได้แก่ การคาดหวังว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้จัดทำจัดทำเค้าโครงการบริหาร โดยกำหนดหน้าที่ตำแหน่งงานต่าง ๆ ประสานงานทรัพยากรที่เป็นมนุษย์และมีใช้มนุษย์เข้าด้วยกันเพื่อให้เป้าหมายของหน่วยงานบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางการศึกษา 3) ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้มีวินัยและรักษา วินัย บทบาทของครูใหญ่ในเรื่องระเบียบวินัยนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียนในสายตาของผู้ปกครองและนักเรียน 4) ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์จะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้ 2 ประการ คือ การสร้างขวัญให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และสภาพในโรงเรียนจะเต็มไปด้วยการอยู่ร่วมกันอย่างมนุษย์ 5) ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารโรงเรียนสมัยใหม่ต้องมีลักษณะเป็นผู้นำให้มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงแผนงาน หรือกำหนดเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด 6) ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นคนกลางที่จะขจัดหรือประสานงานในเรื่องขัดแย้งต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนต้องกล้าเผชิญปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้บริหารจะต้องยึดมั่นในความเป็นกลางรักษาความเที่ยงตรง

Coats (1986, p. 151-152) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารการศึกษา มี 3 ประการ 1) บทบาทในฐานะผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงความเป็นผู้นำโดยมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ทั้งพฤติกรรมมุ่งงานและพฤติกรรมมุ่งคน 2) บทบาทในฐานะผู้นำทางวิชาการ ต้องพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) บทบาทในฐานะผู้นำกลุ่ม เป็นผู้นำในการทางานให้ประสบความสำเร็จและมีบทบาทในการสร้างกลุ่มและทำให้กลุ่มคงอยู่ต่อไป การสร้างความกลมเกลียวสมานฉันท์ในกลุ่มเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

Gibson, Ivancevich, and James (1988, p. 105) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) เป็นผู้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา 2) เป็นผู้กำหนดหน้าที่และมอบหมายงานให้ผู้ปฏิบัติงาน 3) เป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน 4) เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในสถานศึกษาสามารถตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน

ของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

ความหมายและความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมความหมายของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่นักการศึกษาและนักวิชาการทั้งของไทยและต่างประเทศที่ให้ความหมายไว้ จำนวน 9 ความหมาย ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 15) กล่าวว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเองหรือพูดใหม่ว่าคุณครูต้องไม่สอนแต่ต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

ประภำภทร นิยม (2554, หน้า 31) ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องเป็นการเรียนรู้แบบองค์รวมที่พยายามจะก่อให้เกิดบูรณาการของวิชาการและวิชาพัฒนาคนเข้าด้วยกันเป็นการเรียนรู้เท่าทันตนเอง สังคมและเข้าถึงปัญญาพอที่จะสร้างสังคมสันติสุขได้ คุณธรรมกับความรู้จึงไม่แยกส่วนหรือคุณธรรมก็ถึงวิชาการก็ครบถ้วน โดยนัยนี้การเรียนวิชาการก็ครบถ้วน การขยายสู่คุณภาพการเรียนรู้ในระดับจิตสำนึกคุณธรรมก็ถึงแทนที่จะเรียนเพียงข้อมูลเพื่อสอบและคิดว่าผู้เรียนจะไปใคร่ครวญอย่างลึกซึ้งจนเกิดความรู้แจ้งขึ้นมาได้เอง ซึ่งการศึกษาที่ผ่านมามักจะทำหน้าที่และกำหนดเป้าหมายเพียงเนื้อหาเท่านั้น โดยไม่เชื่อมโยงถึงวิถีคิดและจิตใจของผู้เรียน ในทำนองเดียวกันกระบวนการเช่นนี้สามารถเกิดขึ้นได้กับการเรียนในสาขาวิชาอื่น ๆ ด้วยการเรียนรู้แบบเดิมไม่อาจตอบโจทย์ชีวิตและสังคมที่ซับซ้อนได้ โดยที่ไม่ต้องแบ่งแยกว่าเฉพาะวิชาด้านสังคมศาสตร์และด้านมนุษยศาสตร์เท่านั้นที่จะปรับบทบาทหน้าที่มาเป็นการให้ความรู้และฝึกทักษะการพัฒนาตน (กาย-ใจ) พัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมและพัฒนาปัญญาแต่ทุก ๆ สาระวิชาหากใช้กุศโลบายเข้าถึงด้วยเจตจำนง และความทำทหายสติปัญญาเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ที่แท้ หรือค้นพบความจริงที่งดงาม ทั้งนี้เราเริ่มที่จะรู้แล้วว่าหากไม่ยึดข้อจำกัดของระเบียบวิธีการศึกษาที่ตายตัวหรือกระบวนการเรียนรู้ที่คับแคบและแยกส่วนจากชีวิตเกินไปแล้วจะพบว่าวิถีทางหรือมิติอื่น ๆ อีกมากมายที่เป็นงานของการจัดการศึกษา

ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อเพิ่มหรือขยายสมรรถนะ ตลอดจนทักษะ วิธีคิดวิธีเรียนรู้ให้ไปถึงระบบคุณค่าได้ ความเข้าใจเช่นนี้จะช่วยให้เกิดการยืดหยุ่น ขยายโอกาส และเงื่อนไขการเรียนรู้ โดยเปิดรับวิธีการที่ลึกซึ้งและเชื่อมโยงสู่ชีวิตผู้เรียนได้มากขึ้น

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2556, หน้า 11-28) กล่าวว่า วรรณกรรมด้านการศึกษาร่วมสมัยชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในศตวรรษที่ 21 นั้นค่อนข้างแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 บางทักษะแม้จะมีลักษณะถาวร (Perennial Skills) กล่าวคือ มีความสำคัญมาในทุกยุคทุกสมัย ไม่ใช่เฉพาะในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะ 4C คือ การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creativity) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) และการทำงานเป็นทีม (Collaboration) แต่ทักษะเหล่านี้มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปในโลกยุคดิจิทัล รวมถึงทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นจนกลายเป็นสิ่งที่ “ต้อง” มีมากกว่า “น่าจะ” มี ขณะที่บางทักษะถือเป็นทักษะชุดใหม่ที่จำเป็นในบริบทของศตวรรษใหม่ เช่น ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ฯลฯ ปัจจัยหลักที่นำพาความท้าทายและข้อเรียกร้องใหม่ ๆ สำหรับผู้เรียน คือ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Information and Communication Technologies–ICTs) ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อรูปแบบความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม อย่างรอบด้าน ซึ่งสามารถสรุปเหตุผลได้ 3 ประการว่าเหตุใดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษใหม่นั้นคือรูปแบบและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปการพึ่งพาอาศัยในระดับโลกที่เพิ่มมากขึ้นและภูมิทัศน์ในการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้ให้ความหมายของทักษะในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะที่สำคัญที่นักเรียนพึงมีเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนการทำงานและการดำรงชีวิต

สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล (2561, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากในอดีตมาก มีการเคลื่อนย้ายผู้คน สื่อเทคโนโลยีและทรัพยากรต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลกอย่างรวดเร็วและสะดวก มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองระหว่างภูมิภาค ประเทศ สังคม และชุมชน มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงของความรู้และข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา

Hough and Duncan (1970, p. 144) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผลเป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้

ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุม ต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจน การเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิค การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและ สามารถวิเคราะห์ผลได้

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการ ประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Pearson Education, Inc, (2009, สื่อดอนไลน์) ได้ให้ความหมายของทักษะในศตวรรษ ที่ 21 ไว้ว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถพิเศษที่เด็กจะต้องพัฒนาจะต้อง พัฒนาเพื่อให้สามารถเตรียมตัวสำหรับความท้าทายในการทำงานและการดำรงชีวิตใน ศตวรรษที่ 21

Trilling and Fadel (2009, p. 210) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นไปที่ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งรวมถึงการ คิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ ใช้จินตนาการ และการประดิษฐ์สิ่งใหม่ครูจะต้องสร้างการประเมินที่มีความหมายและความ ถูกต้อง สร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง ผู้เรียนจะต้องได้รับความรู้ เรียนรู้ที่ จะถามและตอบคำถามสำคัญทบทวนสิ่งที่คนอื่นพูดเกี่ยวกับเรื่องที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ และแก้ปัญหาในการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นในการเรียนรู้และการสร้างความรู้ใหม่และ นวัตกรรมที่ช่วยสร้างโลกที่ดีกว่า โดยนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้ การเรียนรู้จากสภาพจริง การเรียนรู้แบบการสร้างตัวแบบเชิงระบบ การเรียนรู้แบบสร้าง แรงจูงใจจากภายใน การเรียนรู้อย่างหลากหลาย และการเรียนรู้เชิงสังคม เป็นต้น

Prensky (2001, p. 10) กล่าวว่า นักเรียนในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตไม่ ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งตัวรูปแบบของการแสดงออก นักเรียนในปัจจุบันตั้งแต่ระดับอนุบาลถึง มหาวิทยาลัย แสดงให้เห็นถึงการเป็นคนรุ่นใหม่ที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีใหม่และมีการใช้ เวลาส่วนมากอยู่กับคอมพิวเตอร์ เกมส์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ รวมทั้ง ของเล่นต่าง ๆ ในยุคดิจิทัล นอกจากนั้นยังเห็นได้ว่า เด็กในยุคปัจจุบันมีระบบคิด

และกระบวนการทางสารสนเทศที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อนหน้าอย่างสิ้นเชิง คนรุ่นก่อนหน้านี้เป็นกลุ่มคนที่ไม่มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีที่เป็นดิจิทัล

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ความหมายและความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะที่เกิดจาก การอ่าน การคิด การทำงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้ชีวิต และมุ่งเน้นถึงความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และการดำเนินกิจกรรมของตนเองมากขึ้น ซึ่งสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากอดีตมาก ในปัจจุบันจะเน้นให้ลงมือปฏิบัติ และเรียนรู้จากการค้นคว้าด้วยตนเอง มีความเปิดกว้างยอมรับและให้ความสำคัญกับข้อมูลความรู้และข่าวสารที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในงานที่ก่อให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูง ดังนั้น แนวคิดและวิธีการในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมนักเรียนให้มีทักษะที่พร้อมจะทำงานและดำรงชีวิตในสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 มีทักษะที่มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้และนวัตกรรม

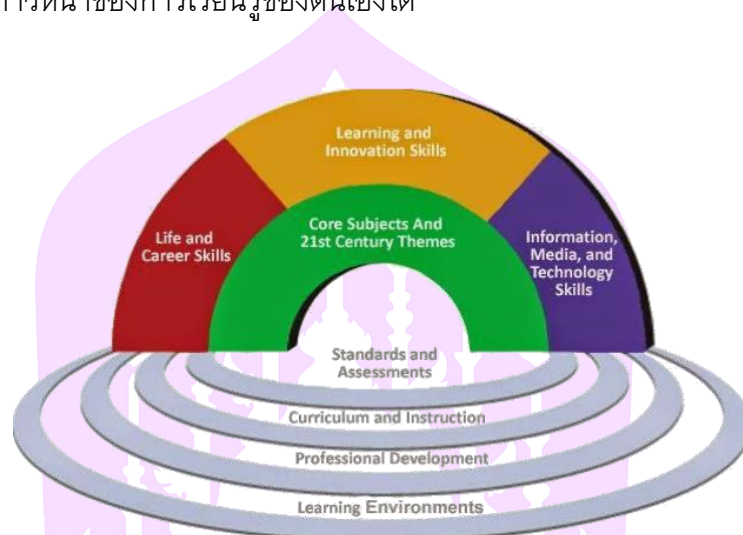
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ในวงการการศึกษา มีหลากหลายพื้นที่ทั่วโลกหลากหลายภาคี และนักการศึกษา ได้ร่วมนำเสนอกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นรูปธรรม และมีทิศทางการเปลี่ยนแปลง หรือปฏิรูปการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของยุคศตวรรษที่ 21 แนวคิดมากมายที่ได้รับความสนใจและสร้างการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ดังต่อไปนี้

Kay (2010, p. 48) ผู้ซึ่งเป็นประธานภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นองค์กรระดับแนวหน้าของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ผลักดันให้บรรลุทักษะแห่งอนาคตเข้าไปในระบบการศึกษา รวมถึงเตรียมความพร้อมให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จภายใต้ระบบเศรษฐกิจโลกใหม่ ได้นำเสนอกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่พัฒนาขึ้นโดยภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 หรือองค์กรต่าง ๆ ได้นำเสนอความคิดองค์กรรวมอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ปรับแนวคิดและฟื้นฟูการศึกษาของรัฐขึ้นมาใหม่ โดยนำองค์ประกอบทั้งหมดมารวมกัน ทั้งผลการเรียนรู้ของนักเรียนและระบบสนับสนุนการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้กลายเป็นกรอบความคิดรวมสำหรับการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาในประเทศ และผลักดันให้รัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาสร้างแผนการศึกษาและโครงการที่จะปรับปรุงและจัดแนวการศึกษาทักษะในศตวรรษที่ 21

วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 15) กล่าวว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ” (21st Century Skills)

ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเองหรือพูดใหม่ว่าครูต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
(21st century Learning Framework)

แถบสีโค้ง หรือ รุ้ง ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายมาตรฐานหรือผลลัพธ์ที่ตั้งใจในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนศตวรรษที่ 21 และแถบวงกลมฐานล่าง หรือสระว่ายน้ำ แสดงถึงระบบสนับสนุนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แถบสีโค้ง หรือ รุ้ง วงใน ประกอบด้วย วิชาแกน (Core subjects) และแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. วิชาแกน (Core Subjects) วิชาแกน ประกอบด้วย วิชาภาษาอังกฤษ การอ่าน หรือ ศิลปะการใช้ภาษาวิชาภาษาสำคัญของโลก วิชาศิลปะ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภูมิศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ และวิชาการปกครองและหน้าที่พลเมือง

2. แนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 (21st Century Themes) แนวคิดสำคัญหรือ สาระสำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ และความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม

ส่วนแถบสีโค้ง หรือ รุ้ง วงนอก ประกอบด้วย ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มี 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information Media Technology Skills) ทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills)

ส่วนแถบครึ่งวงกลมฐานล่าง หรือ สระว่ายน้ำ แสดงถึง ระบบสนับสนุนการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) มาตรฐานและการประเมินของศตวรรษที่ 21 (Standards and Assessments) 2) หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (Curriculum and Instruction) 3) การพัฒนาทางวิชาชีพของศตวรรษที่ 21 (Professional Development) และ 4) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (Learning Environments)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะในด้านการจัดการสถานศึกษาและการบริหารตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2553, หน้า 17) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

1. ด้านชีวิตและการทำงาน คือ ทักษะของคนที่ต้องเตรียมออกไปทำงานโดยใช้ความรู้ (Knowledge Worker) โดยครูและศิษย์นั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยสิ้นเชิงเพื่อให้เป็นการเตรียมคนออกไปทำงานที่ใช้ความรู้ (Knowledge Worker)
2. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว คือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการดัดแปลงให้เหมาะสม (Accountability and Adaptability) การฝึกความรับผิดชอบต่อส่วนตนและความยืดหยุ่นในบริบทต่าง ๆ การบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น รู้จักอดทนต่อสภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอน
3. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ และความกระตือรือร้น (ความอยากรู้อยากเห็น) ทางปัญญา (Creativity and Intellectual Curiosity) การพัฒนา การนำไปใช้ และการสื่อสารความคิดเห็นไปสู่ผู้อื่น เปิดรับและโต้ตอบ แง่มุมที่ใหม่ และหลากหลาย
4. ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม เป็นการสื่อสารความเข้าใจไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางการพูด การเขียนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งช่องทางมีเดียในรูปแบบ

และบริบทที่หลากหลาย โดยเฉพาะการวิเคราะห์ การเข้าถึง การบูรณาการ การประเมิน และการจัดทำข้อมูลในรูปแบบและสื่อที่หลากหลาย

5. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้ เป็นความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ใส่ใจต่อชุมชนอย่างมีความรับผิดชอบ ตระหนักในพฤติกรรมทางเชื้อชาติตามบริบทของชุมชน

6. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ เป็นการคิดเชิงวิพากษ์และการคิดอย่างเป็นระบบ (Critical Thinking and Systems Thinking) ฝึกการใช้เหตุผลในการทำความเข้าใจ และการสร้างทางเลือกที่ซับซ้อน การเข้าใจในความสัมพันธ์ระบบต่าง ๆ ทักษะระหว่างบุคคล และการร่วมมือประสานกัน (Interpersonal and Collaborative Skills) รู้จักการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การปรับตัวในบทบาทและความรับผิดชอบที่แตกต่าง การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Productivity) กับผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจ การเคารพในมุมมองที่แตกต่าง การระบุปัญหา การกำหนดการปัญหา และการแก้ไขปัญหา (Problem Identification Formulation and Solution) การกำกับตนเอง (Self-Direction) โดยการเข้าใจของตนเองและเรียนรู้ความต้องการ การระบุแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม การถ่ายโอนสิ่งที่เรียนรู้จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

พงกะพรรณ ตะกลมทอง และคณะ (2555, หน้า 191-192) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำผู้บริหารระดับกลางเชิงคุณลักษณะ ประกอบด้วย

1. ความสามารถในการปรับตัว สามารถสังเกตได้จากคุณลักษณะ ดังนี้
1) การยอมรับการเปลี่ยนแปลง 2) มีความสามารถเข้าใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว 3) มีความคล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัวมีชีวิตชีวา ร่าเริง แจ่มใส 4) รู้จักจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง

2. การมีความมั่นใจในตนเอง สามารถสังเกตได้จากคุณลักษณะ ดังนี้ 1) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 2) มีและใช้เหตุผลในการปฏิบัติงาน 3) มีความเด็ดขาด กล้าตัดสินใจและไม่ลังเล 4) มีความเป็นตัวของตัวเอง 5) รู้จักการกำหนดความคาดหวัง 6) เป็นคนมองโลกในแง่ดี

3. การให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ สามารถสังเกตได้จากคุณลักษณะ ดังนี้
1) เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเพื่อนร่วมงาน 2) ยกย่องและให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน 3) มองทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความค่า 4) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้อื่นเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 5) ยอมรับและยินดีในความสำเร็จของเพื่อนร่วมงาน 6) ให้โอกาสเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงาน 7) มีความจริงใจและทำเพื่อส่วนรวม

4. การมีความน่าเชื่อถือสามารถสังเกตได้จากคุณลักษณะ ดังนี้ 1) เป็นคนยึดมั่นในหลักการ 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต 3) มีความเป็นธรรม

5. การมีมนุษยสัมพันธ์สามารถสังเกตได้จากคุณลักษณะ ดังนี้ 1) เป็นคนใจกว้างเปิดเผยและจริงใจ 2) มีความสามารถในการบริหารจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น 3) มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) รู้จักการให้กำลังใจและการสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน

6. การมีวุฒิภาวะ สามารถสังเกตได้จากคุณลักษณะ ดังนี้ 1) มีความตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง 2) มีความตระหนักรู้ทางสังคม 3) มีความสามารถบริหารจัดการตนเอง 4) มีความยืดหยุ่นสูง

Whitehead (1931) อธิบายว่าในอดีตช่วงอายุของคนคนหนึ่งอาจมีเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงให้พบเห็นน้อย ต่างจากในปัจจุบันที่ในช่วงอายุคนคนหนึ่งมีเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมเกิดขึ้นมากมาย วิถีชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากอดีต มีความเปิดกว้างยอมรับและให้ความสำคัญกับข้อมูลความรู้และข่าวสารที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมีความจำเป็นอย่างยิ่งผู้คนในศตวรรษนี้จึงไม่สามารถใช้ความรู้และทักษะบางอย่างในอดีตมาแก้ปัญหาในปัจจุบันได้ การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงไม่ใช่กระบวนการถ่ายทอดความรู้ แต่คือการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้คนที่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

1. ทักษะพื้นฐานในการรู้หนังสือ ได้แก่ สามารถค้นคว้าใฝ่หาความรู้จากทรัพยากรการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านการอ่านออกเขียนได้ การคิดคำนวณ การใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ การเงินสังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น

2. ทักษะการคิด ได้แก่ สามารถใช้เหตุผลและความคิดในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ประเมินค่าคิดสร้างสรรค์ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างดี เป็นต้น

3. ทักษะการทำงาน ได้แก่ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการทำงาน การติดต่อสื่อสารทำงานเป็นทีมแสดงภาวะผู้นำและความรับผิดชอบมีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดีริเริ่มงานและดูแลตนเองได้ อดทนและขยันทำงานหนักสร้างหุ้นส่วนธุรกิจ เป็นต้น

4. ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ สามารถรับรู้เข้าใจการใช้และการจัดการสื่อสารสนเทศเปิดใจรับสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเท่าทัน สามารถบริหารจัดการเทคโนโลยีเรียนรู้เทคนิควิทยาการต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

5. ทักษะการใช้ชีวิต ได้แก่ สามารถแสวงหาความรู้นำตนเองในการเรียนรู้ได้ มีความมั่นใจในตัวเอง กระตือรือร้นในความรู้เป็นผู้ผลิตมุ่งความเป็นเลิศ สามารถดำรงชีวิต

ด้วยความรับผิดชอบต่องานและผู้อื่น เป็นพลเมืองที่ดีรู้และเคารพกติกา มีระเบียบวินัย คำนึงถึงสังคมคิดถึงภาพรวมโลกมีคุณธรรมยึดมั่นในสันติธรรมมีความเป็นไทยเข้าใจ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและแบ่งปันประสบการณ์ เป็นต้น

Katz (1995, pp. 33-42) ได้กล่าวถึง ทักษะการบริหารสถานศึกษาเป็น ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษามีเป็นทักษะ 3 ด้าน ไว้ดังนี้

1. ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการทางเทคนิคและเครื่องมือที่จำเป็น เพื่อผลสำเร็จของงานที่ได้มาจากประสบการณ์ การศึกษา และการฝึกอบรมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ (Human Skills) หมายถึง ความสามารถในการคิด ตัดสินใจ การทำงานร่วมกับคนอื่น และทำให้คนอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การจูงใจคน และการประยุกต์ภาวะผู้นำมาใช้ในการบริหารงาน

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) หมายถึง ความสามารถในการมององค์การได้อย่างทะลุปรุโปร่งเพื่อทำให้องค์การมีความสมบูรณ์โดยส่วนรวม ด้วยการทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์กร ทักษะด้านความรู้ความสามารถ เป็นการยอมรับวัตถุประสงค์ขององค์กรมากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของบุคคล โดยบุคคลเพียงหนึ่งเดียวในองค์กร

รสนุพันธ์ มกรมณี (2555, หน้า 47) ระบุว่า คุณลักษณะของมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญ ในยุคไร้พรมแดนที่ได้รับความนิยมเชื่อถือและนามากำหนดเป็นทิศทางในการพัฒนาทุนมนุษย์ ทั้งวงการศึกษาและวงการธุรกิจ ได้แก่ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 3 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skill)
2. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills)
3. ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills)

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ (2556, หน้า 133-136) ได้กล่าวถึงทักษะ ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ ดังนี้

1. ทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) เป็นทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability)
- 1.2 ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง (Initiative and Self Direction)

1.3 ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills)

1.4 การเพิ่มผลผลิตและภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Productivity and Accountability)

1.5 ความเป็นผู้นำและภาระรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills) ในศตวรรษที่ 21 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีอิทธิพลอย่างมากต่อสังคม ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีทักษะ ดังนี้

2.1 การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy)

2.2 การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

2.3 การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Literacy)

3. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ได้แก่

3.1 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ซึ่งครอบคลุมถึงการคิดแบบสร้างสรรค์ การทำงานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น และการนำความคิดนั้นไปใช้อย่างสร้างสรรค์

3.2 การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) หมายถึง การคิดอย่างมีเหตุผล การคิดเชิงระบบ การคิดตัดสินใจ และการคิดแก้ไขปัญหา

3.3 การสื่อสารและการร่วมมือ (Communication and Collaboration) เป็นการสื่อสารโดยใช้สื่อรูปแบบต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ชัดเจน รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

บุญช่วย สายราม (2557, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวถึง ทักษะภาวะผู้นำเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำองค์กรหรือหน่วยงานจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสำคัญต่อการบริหารงาน บริหารตนเอง และบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมให้เป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลสูง ประกอบด้วย

1. ทักษะการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิผลสูง (Highly Effective Team Building Skill)

2. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem-Solving Skills)

3. ทักษะการวางแผน (Planning-Project Skills)

4. ทักษะการกำกับการปฏิบัติงาน (Performance Monitoring Skills)

5. ทักษะการสื่อสารที่ดี (Communication and Climate Set Skills)
6. ทักษะการสร้างสัมพันธ์ (Relationship Building up Skills)
7. ทักษะการสอนงาน (Coaching Skills)
8. ทักษะทางสังคม (Social skills)
9. ทักษะการตัดสินใจ (Decision making skill)
10. ทักษะการกระตุ้นใจ (Motivational skills)
11. ทักษะการคิดเชิงสะท้อน (Reflective & thinking skills)
12. ทักษะการจัดการตนเอง (Self-management skills)
13. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (Technological skills)
14. ทักษะด้านการเรียนการสอน (Pedagogical skills)
15. ทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence skills)

ธัญวิทย์ ศรีจันทร์ (2558, หน้า 12) ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์ การพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์การนิสิตนักศึกษา โดยใช้เกณฑ์ การคัดเลือกคุณลักษณะที่มิงานวิจัย หนังสือ หรือบทความรองรับไม่น้อยกว่า 11 เรื่อง จากงานวิจัยที่ค้นคว้ารวบรวมมาสังเคราะห์ทั้งหมด 21 เรื่อง และจากงานวิจัยของ ธัญวิทย์ ศรีจันทร์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 พบว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะประกอบไปด้วย 7 คุณลักษณะ คือ

1. มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณการประกอบอาชีพ
2. สร้างแรงจูงใจ ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะมีการแสดงลักษณะเด่นด้านแรงจูงใจ คือ มีความเข้าใจผู้อื่นและมีพลังกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ตอบสนองความต้องการด้านการยอมรับ การยกย่อง และความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต
3. มีวิสัยทัศน์ ผู้นำในศตวรรษที่ 21 ต้องเปี่ยมด้วยวิสัยทัศน์ สามารถให้ข้อมูลแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาถึงแนวโน้มการปฏิบัติงานในอนาคตของหน่วยงานได้
4. ผู้นำในศตวรรษที่ 21 ต้องกล้าตัดสินใจ กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำอย่างมีเหตุผล และรู้เท่าทันมีความตั้งใจและความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคของการปฏิบัติงาน กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานได้
5. มีทักษะการสื่อสาร ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ผู้นำในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการที่จะทำให้ดีเติบโตขึ้นเพื่อให้ประสบความสำเร็จและบรรลุจุดมุ่งหมาย

7. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องให้ความสำคัญและเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึง

รุ่งอรุณ หงส์เวียงจันทร์ (2560, หน้า 132-135) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคตะวันตก สรุปว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การมีทักษะความเป็นผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงโดยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ผู้นำในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ต้องเตรียมความพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างไม่หยุดยั้ง จึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะเฉพาะตัวเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ความเข้าใจในความต่างของวัฒนธรรม ทักษะด้านการอ่าน เขียน และคำนวณ ทักษะด้านความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยอาศัยหลักการและเทคนิควิธีการบริหารที่หลากหลายภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องนำพาให้สถานศึกษาก้าวผ่านสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีทั้งอิทธิพลภายในและภายนอกที่จะต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา ความสามารถในการบริหารเชิงกลยุทธ์ ความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง ความสามารถในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ความสามารถในการบริหารแบบกระจายอำนาจ ความสามารถในการบริหารความเสี่ยง และความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

3. มนุษยสัมพันธ์ เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้นำหรือผู้บริหารจำเป็นต้องมีอัธยาศัยที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดี สร้างความเลื่อมใสศรัทธาต่อผู้อื่น มีความสามารถในการเจรจาต่อรองเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือเกิดการประสานงานที่ดีในการทำงานร่วมกัน เนื่องจากการบริหารต้องทำงานร่วมกับบุคคลหลายกลุ่ม เพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย บุคลิกภาพที่ดี การยอมรับฟัง

ความคิดเห็นผู้อื่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือ สร้างวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ความสามารถในการสื่อสารเจรจาต่อรอง และความน่าศรัทธายอมรับนับถือและไว้วางใจ

4. สมรรถนะผู้นำ เป็นคุณลักษณะของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญอย่างมาก มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะเป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงความรู้ความสามารถทักษะกระบวนการในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย มีวิสัยทัศน์ มีการทำงานเป็นทีม มีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร มีความรู้ ความสามารถ ไหวพริบ สติปัญญา

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำมุ่งอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะการบริหารทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องมีคุณลักษณะที่บ่งบอกถึงความมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การเป็นบุคคลการเรียนรู้ มีหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีคุณธรรม

การสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่าน จะเห็นได้ว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อการบริหารงานต่าง ๆ ภายในองค์กรเป็นอย่างมาก หากผู้บริหารสถานศึกษามีความชำนาญและความเชี่ยวชาญในทักษะการบริหารที่ดีแล้วจะสามารถพัฒนาสถานศึกษาของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากนักวิชาการทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงตารางการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	วิจารณ์ พานิช (2553)	พงษ์พรหม ตระกมลทอง (2555)	Whitehead (1931)	Katz (1995)	รสสุคนธ์ มกรมณี (2555)	วราพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2556)	บุญช่วย สายราม (2557)	ชัยวิทย์ ศรีจันทร์ (2558)	รุ่งอรุณ หงส์เวียง (2560)	ความถี่
1. ทักษะด้านชีวิตและ การทำงาน	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		7
2. ทักษะด้านความ ยืดหยุ่นและการปรับตัว	✓	✓								2
3. ทักษะด้านการริเริ่ม สร้างสรรค์และการเป็น ตัวของตัวเอง	✓		✓		✓	✓	✓			5
4. ทักษะด้านด้านสังคม และทักษะข้าม วัฒนธรรม	✓	✓	✓	✓			✓		✓	7
5. ทักษะด้านการเป็น ผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบ เชื่อถือได้	✓			✓						2
6. ทักษะด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ	✓	✓					✓	✓	✓	5
7. ทักษะด้าน สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	✓	✓			✓		✓			4
8. ทักษะการใช้ชีวิต และอาชีพ			✓							1
9. ทักษะด้านสร้าง ทีมงานที่มีคุณภาพสูง							✓			1
10. ทักษะด้านความคิด รวบยอด				✓						1

ตาราง 1 (ต่อ)

ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	วิจารณ์ พานิช (2553)	พงษะพรธน์ ตะกมลทอง (2555)	Whitehead (1931)	Katz (1995)	รสสุคนธ์ มกรมณี (2555)	วราพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2556)	บุญช่วย สายราม (2557)	ชัยวิทย์ ศรีจันทร์ (2558)	รุ่งอรุณ หงส์เวียง (2560)	ความถี่
11. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม							✓			1
12. ทักษะด้านทักษะ การประเมินผล							✓			1

จากตาราง 1 สรุปได้ว่า การสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำนวน 9 ท่าน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบโดยใช้ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป สรุปได้จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน 2) ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) ทักษะด้านด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และ 5) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อนำไปในการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ดังนั้นองค์ประกอบเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการสังเคราะห์ตัวแปรทั้ง 5 ทักษะ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน

นักวิชาการได้กล่าวถึง ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ไว้ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2553, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของ ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ไว้ว่า ทักษะของบุคคลที่ต้องนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน (Knowledge Worker) โดยครูและศิษย์นั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยสิ้นเชิงเพื่อให้เป็นการเตรียมคนออกไปทำงานที่ใช้ความรู้

วราพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ (2556, หน้า 133-136) อธิบายว่า ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน เป็นทักษะใหม่ที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขซึ่งประกอบด้วย

1. ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability)
2. ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง (Initiative and Self Direction)
3. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills)
4. การเพิ่มผลผลิตและภาวะความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Productivity and Accountability)
5. ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

เรื่องโรจน์ สุขวิริยะ (2557, สื่อออนไลน์) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า ความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง สามารถพึ่งพาตนเองและกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นจริงขึ้นมาได้ด้วยตนเอง มีคุณสมบัติความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์สามารถใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า มีชีวิตชีวา ไม่ว่าจะยุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเผชิญกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการจัดระบบงานและสร้างวัฒนธรรมขององค์การเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต รวมทั้งมีการกระตุ้นจูงใจให้บุคลากรตั้งใจปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

นักวิชาการได้กล่าวถึง ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเองไว้ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2553, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของ ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ไว้ว่า เป็นความคิดสร้างสรรค์และความกระตือรือร้น (ความอยากรู้อยากเห็น) ทางปัญญา (Creativity and Intellectual Curiosity) การพัฒนาการนำไปใช้และการสื่อสารความคิดเห็นไปสู่ผู้อื่น เปิดรับและโต้ตอบแง่มุมที่ใหม่และหลากหลาย

อนุชา โสมาบุตร (2556, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง คือ ผู้ที่มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้ชี้นำ (Initiative and Self-Direction) ได้แก่

1. การจัดการด้านเป้าหมายและเวลา (Manage Goals and Time) เป็นการกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนบนฐานแห่งความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด สร้างความสมดุลในเป้าหมายที่กำหนดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รู้จักบริหารเวลาและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

2. การทำงานโดยอิสระ (Work Independently) เป็นการกำกับ ติดตาม จำแนก วิเคราะห์ จัดเรียงลำดับความสำคัญ และกำหนดภารกิจงานอย่างมีอิสระปราศจากการควบคุม จากภายนอก

3. เป็นผู้เรียนรู้ที่มีวินัยในตนเอง (Be Self-Directed Learners) โดยมุ่งมั่นสู่ ความเชี่ยวชาญในอาชีพของตนเอง มีการขยายผลสู่ความเป็นเลิศและเป็นผู้นำชั้นสูงมุ่งสู่ ความเป็นมืออาชีพที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning)

4. สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในอดีตมุ่งสู่เส้นทางแห่ง ความเจริญก้าวหน้าในอนาคต

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2556, สื่อออนไลน์) อธิบายว่า ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์เป็น ความสามารถที่อยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน เป็นการคิดค้นเพื่อค้นพบความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ รวมทั้งเป็นลักษณะความคิดที่แปลกใหม่ไม่ลอกเลียนแบบใคร ซึ่งอาจเกิดจาก การคิดปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แกะไขจากความคิดเดิมให้เป็นความคิดแปลกใหม่ ซึ่งในบางครั้ง อาจจะยังคงเค้าโครงเดิมไว้หรืออาจแปลกใหม่จนไม่ปรากฏแนวคิดเดิมไว้เลยก็ได้

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี มีการนำ แนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ สนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ตลอดจนแนะนำส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม

นักวิชาการได้กล่าวถึง ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ไว้ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2553, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของ ทักษะด้านสังคมและทักษะ ข้ามวัฒนธรรม ไว้ว่า การสื่อสารความเข้าใจไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางการพูด การเขียนที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งช่องทางมีเดียมีเดียในรูปแบบและบริบทที่หลากหลาย โดยเฉพาะ การวิเคราะห์ การเข้าถึง การบูรณาการ การประเมิน และการจัดทำข้อมูลในรูปแบบและสื่อที่ หลากหลาย

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553, หน้า 1) กล่าวว่า ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ประกอบด้วย ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยจังหวะเวลาที่เหมาะสม ในการฟัง การพูด ในโอกาสต่าง ๆ และพัฒนาศักยภาพตนเองให้เกิดการยอมรับในความเป็น ผู้นำทางวิชาชีพ การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพโดยยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม

และภารกิจของทีมงานที่หลากหลาย การเปิดโลกทัศน์และปลูกจิตสำนึกเพื่อการยอมรับ และมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างเหล่านั้น และพึงระลึกเสมอว่าความแตกต่างทางสังคม และวัฒนธรรมนั้นสามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่ ๆ ได้โดยการคิดค้นนวัตกรรม เพื่อการสร้างงานอย่างมีคุณภาพ

อนุชา โสมาบุตร (2556, สื่อออนไลน์) ระบุว่า ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ประกอบด้วย

1. การปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ (Interact Effectively with Others) โดยอาศัยจังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง การพูดในโอกาสต่าง ๆ และพัฒนาศักยภาพตนเอง ให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

2. การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ (Work Effectively in Diverse Teams) โดยยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่หลากหลาย การเปิดโลกทัศน์และการปลูกจิตสำนึกเพื่อการยอมรับและมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างเหล่านั้น

3. พึงระลึกเสมอว่าความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมนั้นสามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่ ๆ ได้โดยการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการสร้างงานอย่างมีคุณภาพ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มองเห็นความสามารถในการทำงานของบุคลากรที่ต่างกักรวมทั้งยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคลากร และสามารถประสานงานให้เกิดการดำเนินงานเป็นหมู่คณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

นักวิชาการได้กล่าวถึง ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2553, หน้า 48) ได้เสนอ ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 1) ชี้แนะและเป็นผู้นำแก่ผู้อื่นใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์และทักษะแก้ปัญหา ในการชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมาย ทำให้ผู้อื่นเกิดพลังในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถสูงสุดผ่านการทำตัวเป็นตัวอย่าง และไม่ถือผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้งทำตัวเป็นตัวอย่างในการใช้อำนาจอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรม 2) มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นส่วนรวมเป็นที่ตั้งทักษะเหล่านี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตในอนาคตของศิษย์ทั้งต่อผลสำเร็จของงาน และต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย ความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่นโดยใช้ทักษะการแก้ปัญหาระหว่างบุคคลได้ เพื่อนำพาองค์การก้าวบรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพสามารถชี้แนะและนำพาองค์การก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน และเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ผู้อื่นยอมรับ

อนุชา โสมาบุตร (2556, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) หมายถึง ความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น (Guide and Lead Others) โดยใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาระหว่างบุคคลได้ เพื่อนำพาองค์การก้าวบรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถชี้แนะและนำพาองค์การก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน และเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ผู้อื่นยอมรับ

ผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 8-9) กล่าวถึง ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Skills in Visionary Leadership) หมายถึง ผู้นำสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์มุ่งความสำเร็จของผู้เรียน วางแผนเพื่อพัฒนาเชิงกลยุทธ์ในระดับเขตพื้นที่ ระดับโรงเรียน ตามบริบทของวัฒนธรรมชุมชน ความสนใจของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กรให้ทำงานตามความถนัดและความสามารถของตนเอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน ตลอดจนจนสามารถบริหารทรัพยากรอื่น ๆ ในโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ และกำหนดเป้าหมายแผนงานในการไปสู่เป้าหมายนั้นได้อย่างชัดเจน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ยอมรับความสามารถและเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ร่วมงาน มีกลยุทธ์และเทคนิคในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และชี้แนะให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายตลอดจนมีจิตใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ร่วมงานและเป็นนักประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีไว้ดังนี้

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ (2556, หน้า 133–136) กล่าวว่า ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 นับว่ามีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปฏิรูปการศึกษาไทยในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีทักษะที่จำเป็นดังต่อไปนี้

1. การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy)
2. การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)
3. การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Communications & Technology Literacy)

สมหมาย อ่ำดอนกลอย (2560, หน้า 6) กล่าวว่า ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี สามารถนำมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

สุพรรณษา น้อยนคร (2563) กล่าวว่า ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Media and Technology Skills) ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี สารสนเทศ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศที่มีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลและสามารถใช้วิจารณญาณในการประเมินสารสนเทศ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานได้อย่างสร้างสรรค์ 2) ความรู้พื้นฐานด้านสื่อโดยมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์และสามารถใช้ให้ตอบสนองกับปัจเจกบุคคลภายใต้กรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรม 3) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศและการสร้างเครือข่ายได้อย่างเหมาะสม

1. องค์ประกอบของทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.1 การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) ประกอบด้วย
    - 1.1.1 การเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ (Access and Evaluate Information) โดยเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ด้านเวลา) และเกิดประสิทธิผล (แหล่งข้อมูลสารสนเทศ)

- 1.1.2 ประเมินสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณตามสมรรถนะที่เกิดขึ้น
- 1.2 การใช้และการจัดการสารสนเทศ (Use and Manage Information) โดย
- 1.2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์และตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น
- 1.2.2 จัดการกับสารสนเทศได้อย่างต่อเนื่องจากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่มากมายหลากหลาย
- 1.2.3 มีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สารสนเทศตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรมที่มีปัจจัยเสริมอยู่รอบด้าน
2. การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ประกอบด้วย
- 2.1 ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อ (Analyze Media) โดย
- 2.1.1 เข้าใจวิธีการใช้และการผลิตสื่อเพื่อให้ตรงกับเป้าประสงค์ที่กำหนด
- 2.1.2 สามารถใช้สื่อเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างของปัจเจกชนรู้คุณค่าและสร้างจุดเน้นรู้ถึงอิทธิพลของสื่อที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อ
- 2.1.3 มีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สื่อได้ตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรมที่มีปัจจัยเสริมอยู่รอบด้าน
- 2.2 ความสามารถในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ (Create Media Products) โดย
- 2.2.1 มีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมตามคุณลักษณะเฉพาะของตัวสื่อประเภทนั้น ๆ
- 2.2.2 มีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนองต่อความแตกต่างในเชิงวัฒนธรรมอย่างรอบด้าน
3. การรู้ทันไอซีที (ICT: Information, Communication and Technology Literacy) ประกอบด้วย
- 3.1 ประสิทธิภาพของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Apply Technology Efficiency) โดย
- 3.1.1 ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการวิจัยการจัดการองค์การประเมินและการสื่อสารทางสารสนเทศ
- 3.1.2 ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (คอมพิวเตอร์, PDAs, Media Players etc.) ในการสื่อสารและการสร้างเครือข่ายรวมทั้งการเข้าถึงสื่อทางสังคม (Social Media) ได้อย่างเหมาะสม
- 3.1.3 มีความรู้พื้นฐานในการประยุกต์ใช้ ICT ได้ตามกรอบแห่งคุณธรรมจริยธรรมที่มีข้อมูลหลากหลายรอบด้าน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถที่เกี่ยวข้อง กับการใช้คอมพิวเตอร์ สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศและอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อสถานศึกษา มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษา และตนเองให้สูงขึ้น

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ข้อมูลทั่วไป

สถานที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เลขที่ 1036/36-37 ถนนสนามบิน ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57000

วิสัยทัศน์

“สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จัดการศึกษาให้ ผู้เรียน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และความสามารถในการแข่งขัน ด้วยระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพน้อมนำศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

พันธกิจ

ประกอบด้วย

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาชาติ
3. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขัน
4. ส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาได้รับโอกาส ความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสู่ ความเป็นมืออาชีพ
6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
7. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล (DigitalTechnology) และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์หลัก ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องและเป็นพลเมืองดีของชาติ มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น
2. ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ
3. ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขัน
4. ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาได้รับโอกาส ความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพ
5. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนาศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยมีแนวทางการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์

**ภาพ 2 แสดงโครงสร้างการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1**

บุคลากรในสถานศึกษา

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังต่อไปนี้

**ตาราง 2 แสดงจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1**

ที่	ตำแหน่ง	จำนวน
1	ข้าราชการครู	
	ผู้อำนวยการโรงเรียน	97 คน
	ผู้รองผู้อำนวยการโรงเรียน	14 คน
	ครูผู้สอน	1,082 คน
รวมข้าราชการครู		1,193 คน
2	ลูกจ้างประจำ	19 คน

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	ตำแหน่ง	จำนวน	
3	พนักงานราชการ	25	คน
4	อัตราจ้าง		
	ครูอัตราจ้าง	45	คน
	เจ้าหน้าที่ธุรการ	95	คน
	พี่เลี้ยงเด็กพิการ	72	คน
	นักการภารโรง	39	คน
รวมลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว		251	คน
รวมทั้งสิ้น		1,488	คน

จำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ปีการศึกษา 2563 รวมจำนวน 19,431 คน และปีการศึกษา 2564 รวมจำนวน 19,670 คน เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2563 จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 โดยมีนักเรียนแต่ละระดับ ดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	
	ปีการศึกษา 2563 (ข้อมูล 20 ก.ค. 2563)	ปีการศึกษา 2564 (ข้อมูล 20 ก.ค. 2563)
ระดับก่อนประถมศึกษา		
ชั้นอนุบาลปีที่ 1	282	324
ชั้นอนุบาลปีที่ 2	1,448	1,528
ชั้นอนุบาลปีที่ 3	1,635	1,649
รวมระดับก่อนประถมศึกษา	3,475	3,501
ระดับประถมศึกษา		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	2,502	2,411
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	2,515	2,510
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	2,440	2,480

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	
	ปีการศึกษา 2563 (ข้อมูล 20 ก.ค. 2563)	ปีการศึกษา 2563 (ข้อมูล 20 ก.ค. 2563)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2,357	2,478
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2,348	2,352
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2,219	2,361
รวมระดับประถมศึกษา	14,381	14,592
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	574	580
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	483	538
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	518	459
รวมระดับมัธยมศึกษา	1,575	1,577
รวมนักเรียนทั้งสิ้น	19,431	19,670

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงรายเขต 1

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) ประกอบด้วย

1.1 โรงเรียนในสังกัดมีครอบคลุมทุกพื้นที่ส่งผลต่อการโอกาสการเข้ารับการศึกษาของประชากรวัยเรียน

1.2 เขตพื้นที่การศึกษา มีกลุ่มโรงเรียนที่หลากหลาย มีเครือข่ายกระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ทำให้การประสานงานมีประสิทธิภาพ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรที่ชัดเจน ส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่และโรงเรียน

1.4 โรงเรียนในสังกัดได้รับบริการด้านวิชาการ และการนิเทศอย่างทั่วถึง เนื่องจากการได้มีการจัดระบบความรับผิดชอบของผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์

1.5 บุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความรู้ในการปฏิบัติงานเฉพาะทางส่งผลต่อการให้บริการ และเสนอแนะต่อผู้รับบริการในทางที่ดี

1.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 นำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการทำให้สร้างโอกาส และยกระดับคุณภาพการศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

1.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีช่องทางการสื่อสาร เพื่อการศึกษาและการเรียนรู้หลากหลายช่องทางทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง

2. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน (Weakness) ประกอบด้วย

2.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน จำนวนผู้เรียนในเขตบริการลดลงส่งผลให้มีโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่พร้อมจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

2.2 ข้าราชการครูมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ และขาดครูเฉพาะทาง ครูบางส่วนยังไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตร และทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มที่

2.3 งบประมาณبودทุนนักเรียนรายบุคคลไม่สอดคล้องกับสภาพค่าใช้จ่ายจริงในการบริหารจัดการโรงเรียนในสภาพการณ์ปัจจุบันและงบประมาณค่าครุภัณฑ์ การปรับปรุงซ่อมแซม ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการโรงเรียน

2.4 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ของปีการศึกษา 2563 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ลดลงทั้ง 2 รายการ คือ ความสามารถด้านภาษาไทย และความสามารถด้านคณิตศาสตร์

2.5 ผลการทดสอบ O-NET ชั้น ป.6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ของปีการศึกษา 2563 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ลดลง 1 รายวิชา คือ วิชาคณิตศาสตร์และผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.3 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ลดลง 2 รายวิชา คือ วิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์

2.6 โรงเรียนบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการนิเทศภายในไม่สามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามขั้นตอนอย่างครบถ้วนต่อเนื่อง

2.7 นักเรียนบางส่วนเป็นเด็กต่างด้าว และมีหลากหลายชาติพันธุ์ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเป้าหมาย

3. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities) ประกอบด้วย

3.1 เขตพื้นที่การศึกษาที่มีสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาระดับอุดมศึกษาเพียงพอ ส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนในสังกัด

3.2 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เน้นการเสริมสร้างศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพ และการน้อมนำศาสตร์พระราชามาปฏิบัติ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.3 นโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การบริการและการเรียนรู้ สู่สังคมแห่งปัญญา

3.4 นโยบายรัฐบาลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดนวัตกรรมแนวทางการจัดการเรียนรู้ STEM Education เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3.5 นโยบายขับเคลื่อนการบริหารราชการด้วยกลไกประชารัฐ เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.6 จุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมุ่งยกระดับคุณภาพมาตรฐานการประกอบวิชาชีพครู พัฒนาสมรรถนะและความก้าวหน้าตามเส้นทางวิชาชีพให้กับครู

4. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคาม (Threats) ประกอบด้วย

4.1 นโยบายการศึกษาระดับกระทรวงมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ขาดความต่อเนื่อง ส่งผลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ต่อเนื่องของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา

4.2 กระแสวัฒนธรรมข้ามชาติและเทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบต่อการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

4.3 ความเหลื่อมล้ำและช่องว่างระหว่างรายได้ของกลุ่มประชาชน มีผลต่อโอกาสเข้าถึงการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพแตกต่างกัน

4.4 การดำเนินงานบางเรื่องยังขาดกฎหมายรองรับ ได้แก่ การยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก การสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษา การบริหารงานบุคคล เป็นต้น

4.5 ค่านิยมของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าเรียนโรงเรียนยอดนิยม ทำให้เกิดปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก

4.6 ความร่วมมือและการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาจากองค์กรอื่น ยังไม่ทั่วถึงทุกโรงเรียนและเป็นรูปธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กณิษฐา ทองสมุทร (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามการรับรู้ของครู โดยจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,348 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ได้มาโดยการสุ่มประชากรแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85 สถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ได้แก่ การทดสอบทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้น ทักษะด้านการใช้ดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการศึกษาและการสอน ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูผู้สอนพัฒนาตนเองและมีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับ และวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

มณฑาทิพย์ นามูน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 310 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิแบบมีสัดส่วนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทมา ประถมสุวรรณ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 2) ศึกษาประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และ 3) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 366 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 188 คน ซึ่งได้มาโดยกำหนดสัดส่วนแล้วสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.985 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะการกระตุ้นใจ 2) ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 3) ทักษะ

การบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ (X4) ทักษะการแก้ปัญหา (X3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี (X1) และทักษะการทำงานเป็นทีม (X2) ตามลำดับ โดยรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้ร้อยละ 66.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อดุลย์พร ชุ่มชวย (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และ 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 285 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) ผลการวิจัย 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.70$) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 4.66$) และด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 4.65$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.64$) 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ครูที่มีเพศอายุ และประสบการณ์การบริหารงานของผู้บริหาร ต่างกัน เห็นว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่าง เห็นว่า ทักษะการบริหาร

ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กมล คล้ามณี (2564) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรีการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี จำนวน 310 คน โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านการเป็น ผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม และด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะการปฏิบัติงานมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก

สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์ และแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษ ที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 335 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 56 คน และครูผู้สอน จำนวน 279 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.48–0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test One-Way ANOVA ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน และจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3) ประสิทธิผลโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน จังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .724
- 5) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 52.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 3.1564
- 6) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 3 ทักษะ ได้แก่
  - 6.1) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนา PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ มีการนิเทศติดตาม จัดประกวดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
  - 6.2) ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ควรจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานในประเทศต่างประเทศ ผู้บริหารครูผู้สอนและบุคลากรกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน
  - 6.3) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คิตรีเริ่มสร้างสรรค์ ควรจัดทำนโยบาย

พัฒนาทักษะการคิด จัดอบรม ประชุม สัมมนา ทำ PLC ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ คิดสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาและจัดทำแบบทดสอบประเมินผู้บริหาร

อดิภาณุจน์ ศรีสังข์ (2564) ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 324 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.47-0.96 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตาม เพศ และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุวัฒน์ กุเกียรติภาณุจน์ และวิชิต แสงสว่าง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 181 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ทักษะทำงานเป็นทีม และทักษะการแก้ปัญหา 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะ

การบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน

นิภาพร รอดไพบุลย์ (2565) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608–610) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 263 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .57–.86 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Sheffe's method) ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นทักษะการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกนรินทร์ อินสมบัติ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 186 คน ใช้วิธีการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นแล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ
  - 1.1 ชาย
  - 1.2 หญิง
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
  - 2.1 น้อยกว่า 5 ปี
  - 2.2 ระหว่าง 5-10 ปี
  - 2.3 ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป
3. ขนาดของสถานศึกษา
  - 3.1 ขนาดเล็ก
  - 3.2 ขนาดกลาง

ตัวแปรตาม

- การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน
- 1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน
  2. ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง
  3. ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม
  4. ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ
  5. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วยครูผู้สอน รวมทั้งสิ้นจำนวน 152 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 113 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) เทียบขนาดของประชากรที่จำนวน 160 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 113 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษาและทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Random sampling) แบบจับสลาก ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนอนุบาลดงมหาวัน	14	10
2. โรงเรียนบ้านร่องหวาย	8	6
3. โรงเรียนบ้านห้วยขี้เหล็ก	6	4
4. โรงเรียนบ้านทุ่งก่อ	5	3
5. โรงเรียนบ้านป่าซางเหนือ	14	10
6. โรงเรียนบ้านแม่ฝื่อ	5	3
7. โรงเรียนเวียงเชียงรุ้งวิทยา	17	14
8. โรงเรียนอนุบาล อบต ป่าซาง	10	7
9. โรงเรียนบ้านห้วยหมากเอี้ยก	15	12
10. โรงเรียนอนุบาลเวียงเชียงรุ้ง	20	15
11. โรงเรียนบ้านป่าซาง	15	12
12. โรงเรียนบ้านปงเคียน	15	12
13. โรงเรียนบ้านโป่ง	8	5
รวมทั้งสิ้น	152	113

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านชีวิต และการทำงาน 2) ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ 5) ทักษะด้านสารสนเทศ

สื่อและเทคโนโลยี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert, 1993, หน้า 247)

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดของทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน 2) ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 3) ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ 5) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดให้ตรงกับเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษาปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

5.1 ดร.นรินทร์ นนทมาลย์ ตำแหน่ง อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาวិทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

5.2 นางสุณี ศรีมูล ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสันหลวงสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

5.3 นายสมภพ ใจยา ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านแม่ม้งเย้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่า มีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

6. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ จากผลการวิเคราะห์ข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 1.00 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหา

7. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน ในเขตอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าเท่ากับ 0.92

9. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 113 ฉบับ
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกระทำโดย 2 วิธี ดังนี้ 1) แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง 2) แจกแบบสอบถามทางช่องเมล์ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรโรงเรียนกระจายข่าวในการทำการตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Form โดยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลา 15-20 วัน
3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 113 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศและประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 77)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ โดยการทดสอบค่าที (T-test) และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LS.D. (Least Significant Difference)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item–Objective Congruence: IOC)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4 การทดสอบค่าที (T-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

3.5 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LS.D. (Least Significant Difference)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	48	42.48
1.2 หญิง	65	57.52

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	113	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	32	28.32
2.2 ระหว่าง 5-10 ปี	69	61.06
2.3 ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	12	10.62
รวม	113	100.00
3. ขนาดสถานศึกษา		
3.1 ขนาดเล็ก	35	30.97
3.2 ขนาดกลาง	78	69.03
รวม	113	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 57.52 และเป็นเพศชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 42.48

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 61.06 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 28.32 และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.62 ตามลำดับ

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 69.03 และสอนขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 30.97

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวม

ด้าน	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	ทักษะด้านชีวิต และการทำงาน	4.22	0.60	มาก	3
2	ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง	4.20	0.59	มาก	5
3	ทักษะด้านทักษะด้านสังคม และทักษะ ข้ามวัฒนธรรม	4.21	0.63	มาก	4
4	ทักษะด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ	4.28	0.60	มาก	1
5	ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	4.25	0.60	มาก	2
รวมเฉลี่ย		4.23	0.56	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.77) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และทักษะด้านชีวิต และการทำงาน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.71) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน

ข้อ	ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.23	0.77	มาก	3
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดระบบงานเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต	4.21	0.70	มาก	6
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต	4.25	0.66	มาก	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากร ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	4.21	0.76	มาก	7
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็นแก่บุคลากรในสถานศึกษา	4.25	0.73	มาก	2
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.22	0.74	มาก	5
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม	4.23	0.77	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.22	0.60	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.71) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.66) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็นแก่บุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.77) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากร ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.76) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

ข้อ	ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานในสถานศึกษา	4.20	0.70	มาก	3
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน	4.13	0.70	มาก	7
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.23	0.77	มาก	2
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์	4.18	0.76	มาก	6
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน	4.27	0.79	มาก	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก	4.19	0.67	มาก	5

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการ เป็นตัวของตัวเอง	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
7	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะ ในการปฏิบัติงาน	4.20	0.70	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.20	0.59	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.73) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.79) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.77) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.70) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.70) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ

ข้อ	ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้าม ชาติ	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถด้าน การติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ	4.19	0.73	มาก	5

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม ข้ามชาติ	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้อื่น	4.22	0.81	มาก	2
3	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็น ความสามารถในการทำงานของบุคลากร ที่แตกต่างกัน	4.21	0.71	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมของบุคลากร	4.21	0.76	มาก	4
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงาน ให้เกิดการดำเนินงานเป็นหมู่คณะได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.22	0.74	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.21	0.63	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.75) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานให้เกิดการดำเนินงานเป็นหมู่คณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.74) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.81) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็น ความสามารถในการทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกัน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.71) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถด้านการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน
ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้าน
ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ข้อ	ทักษะด้านภาวะผู้นำและความ รับผิดชอบ	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถใน การแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึง ประสงค์	4.28	0.73	มาก	3
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับใน ความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ร่วมงาน	4.35	0.76	มาก	1
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีกลยุทธ์และเทคนิค ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม	4.28	0.74	มาก	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต	4.20	0.70	มาก	7
5	ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แนะให้บุคลากร กระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไป ตามเป้าหมาย	4.30	0.74	มาก	2
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจิตใจใฝ่อดมอริตอ ผู้ร่วมงาน	4.25	0.74	มาก	6
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นนักประสานงาน ที่มีประสิทธิภาพ	4.28	0.73	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.27	0.60	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน
ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ
ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.73) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของ
ผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.76) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหาร

สถานศึกษาชั้นนำให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.74) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.70) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

ข้อ	ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	(n = 113)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	(S.D.)		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ คอมพิวเตอร์ สื่อในการบริหารสถานศึกษา	4.29	0.70	มาก	4
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา	4.32	0.72	มาก	2
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารสถานศึกษา	4.31	0.72	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา	4.37	0.68	มาก	1
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.18	0.82	มาก	5
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพตนเองให้สูงขึ้น	4.05	0.93	มาก	6
รวมเฉลี่ย		4.25	0.60	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.77) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.68) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.72) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.72) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศ เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพตนเองให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.93) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ และขนาดสถานศึกษา ใช้การเปรียบเทียบ (t-test) จำแนกตามประสบการณ์การทำงานใช้การเปรียบเทียบ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี L.S.D. (Least Significant Difference) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามเพศ

ทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศชาย (n = 48)		เพศหญิง (n = 65)		(n = 113)	
	($\bar{X}$)	(S.D.)	($\bar{X}$)	(S.D.)	t	Sig
ทักษะด้านชีวิตและการ ทำงาน	4.46	0.57	4.04	0.57	3.880	0.000*
ทักษะด้านการริเริ่ม สร้างสรรค์และการเป็น ตัวของตัวเอง	4.48	0.52	3.99	0.57	4.646	0.000*
ทักษะด้านทักษะด้านสังคม และทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.52	0.58	3.98	0.57	4.942	0.000*
ทักษะด้านภาวะผู้นำและ ความรับผิดชอบ	4.54	0.51	4.08	0.58	4.299	0.000*
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	4.53	0.58	4.04	0.52	4.587	0.000*
รวม	4.50	0.52	4.03	0.51	4.813	0.000*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ครูผู้สอนในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 5 ทักษะ

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา เชียงรายเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ทักษะการ บริหารงานใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งข้อมูล	(n = 113)				
		SS	df	Ms	F	Sig
ทักษะด้านชีวิต และการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	8.363	2	4.182	13.914	0.000*
	ภายในกลุ่ม	33.060	110	0.301		
	รวม	41.424	112			
ทักษะด้านการ ริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัว ของตัวเอง	ระหว่างกลุ่ม	10.321	2	5.161	19.029	0.000*
	ภายในกลุ่ม	29.831	110	0.271		
	รวม	40.152	112			
ทักษะด้านทักษะ ด้านสังคมและ ทักษะข้าม วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	14.599	2	7.300	26.221	0.000*
	ภายในกลุ่ม	30.623	110	0.278		
	รวม	45.223	112			
ทักษะด้านภาวะ ผู้นำและความ รับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	10.445	2	5.223	19.047	0.000*
	ภายในกลุ่ม	30.161	110	0.274		
	รวม	40.606	112			
ทักษะด้าน สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	12.870	2	6.435	25.768	0.000*
	ภายในกลุ่ม	27.469	110	0.250		
	รวม	40.339	112			
ผลรวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	10.881	2	5.440	23.795	0.000*
	ภายในกลุ่ม	25.151	110	0.229		
	รวม	36.031	112			

หมายเหตุ: * Sig น้อยกว่า 0.05

จากตาราง 13 พบว่า ครูผู้สอนในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านชีวิต และการทำงาน ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี จึงได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ปรากฏตามตาราง 14 15 16 17 18

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน

ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	น้อยกว่า	ระหว่าง	ตั้งแต่ 11 ปี
	5 ปี	5-10 ปี	ขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี		0.000*	0.000*
ระหว่าง 5-10 ปี	0.000*		0.832
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	0.000*	0.832	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี		0.000*	0.000*
ระหว่าง 5-10 ปี	0.000*		0.916
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	0.000*	0.916	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ

ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี		0.000*	0.000*
ระหว่าง 5 - 10 ปี	0.000*		0.460
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	0.000*	0.460	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ทักษะด้านภาวะผู้นำและ ความรับผิดชอบ	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี		0.000*	0.000*
ระหว่าง 5-10 ปี	0.000*		0.501
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	0.000*	0.501	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	0.000*	0.000*	
ระหว่าง 5 - 10 ปี	0.000*	0.056	
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	0.000*	0.056	

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดเล็ก (n = 35)		ขนาดกลาง (n = 78)		(n = 113)	
	($\bar{X}$)	(S.D.)	($\bar{X}$)	(S.D.)	t	Sig
ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	4.65	0.34	4.05	0.60	5.294	0.000*
ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.68	0.22	4.01	0.59	6.196	0.000*
ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.78	0.26	3.98	0.59	7.218	0.000*

ตาราง 19 (ต่อ)

ทักษะการบริหารงาน ในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดเล็ก (n = 35)		ขนาดกลาง (n = 78)		(n = 113)	
	($\bar{X}$)	(S.D.)	($\bar{X}$)	(S.D.)	t	t
ทักษะด้านภาวะผู้นำและความ รับผิดชอบ	4.75	0.24	4.08	0.59	6.150	0.000*
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี	4.77	0.23	4.04	0.57	6.831	0.000*
รวม	4.72	0.20	4.04	0.54	6.872	0.000*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ครูผู้สอนในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ทักษะ

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลปรากฏตามรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 57.52 และเป็นเพศชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 42.48 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 61.06 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 28.32 และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.62 ตามลำดับ และส่วนใหญ่สอนขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 69.03 และสอนขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 30.97

2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และทักษะด้านชีวิต และการทำงาน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่ละด้านสรุปผล ดังนี้

2.1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็นแก่บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.2 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ใน การปฏิบัติงาน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานในสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.3 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานให้เกิดการดำเนินงานเป็นหมู่คณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็น ความสามารถในการทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถด้านการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.4 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับ

ในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ร่วมงาน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งนำให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.5 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา สรุปผล ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 5 ทักษะ

3.2 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จึงได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังนี้

มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 5 ทักษะ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่สำคัญและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ และมีทักษะทางการบริหารทุก ๆ ทักษะอย่างเพียงพอ การบริหารต้องอาศัยการวางแผนเป้าหมาย และทิศทางในการขับเคลื่อน มีการแนวทางการทำงานด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์และอาศัยเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา มีความสามารถในการสื่อสารและบริหารคนได้อย่างรวดเร็ว และทันเวลา อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องมีทักษะในการจูงใจให้บุคลากรทำงานออกมาได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ ภูมิษฐา ทองสมุทร (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากและอภิปรายผลรายด้าน ดังนี้

1.1 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็นแก่บุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อติกาญจน์ ศรีสังข์ (2564) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับ อดุลย์พร ชุ่มชวย (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาย่างทอง ผลการวิจัย พบว่า ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง อยู่ในระดับมาก

1.3 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานให้เกิดการดำเนินงานเป็นหมู่คณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นความสามารถในการทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคลากร และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถด้านการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ อดิภาณูจน์ ศรีสังข์ (2564) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายันนบุรี พบว่า ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ อยู่ในระดับมาก

1.4 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แนะให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นนักประสานงานที่มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษามีกลยุทธ์และเทคนิคในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ กมล คล้ำมณี (2564) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

1.5 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ คอมพิวเตอร์ สื่อ ในการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ นามูน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่เป็นเพศหญิง หรือเพศชาย มีความคิดเห็นทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จึงทำให้ครูที่เป็นเพศหญิง มีความคิดทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างจากครูที่เป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับ อติกาญจน์ ศรีสังข์ (2564) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ทำงานมากกว่าส่งผลต่อความชำนาญในการทำงานมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างกันในการทำงาน ครูที่ทำงานมานานจะมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า เพราะมีการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จึงมีมุมมองหรือความคิดเห็นที่แตกต่างจนนำไปสู่การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เอกนรินทร์ อินสมบัติ (2565) ศึกษาเรื่อง

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าขนาดสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความพร้อมที่แตกต่างกัน มีศักยภาพต่างกัน ผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดเล็กกับผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดกลาง และผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีข้อจำกัดทางการบริหาร เช่น ทรัพยากรบุคคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ นิภาพร รอดโพธิ์ (2565) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่าการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ทักษะด้านชีวิตและการทำงานผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกระตุ้น และจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนและจัดระบบงานเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต
2. ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเองผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ในการบริหารงาน และผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์
3. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถด้านการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ และผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคลากร

4. ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีจิตใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ร่วมงานและผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกุศลธรรมและเทคนิคในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

5. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพตนเองให้สูงขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างและนำผลการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงวางแผนในการพัฒนาทักษะหรือกำหนดทักษะของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารโรงเรียนในลำดับถัดไป

2. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนหรือโรงเรียนที่มีการจัดการเป็นเลิศ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน

3. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่ต่างจากเดิม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กณิษฐา ทองสมุทร. (2561). **ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- กมล คล้ามณี. (2564). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี.** วารสาร Roi Kaensarn Academi, 7(1), 64–76.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2550). **การจัดการความขัดแย้งในองค์กร.** กรุงเทพฯ: เอ็กซ์ เปรอร์ เน็ท.
- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ถวิล อรัญเวศ. (2560). **คุณลักษณะของนักบริหารยุคไทยแลนด์ 4.0.** สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2565, จาก <http://www.obec.go.th/news/82582>
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2550). **ทักษะผู้บริหาร.** กรุงเทพฯ: จี.พี ไซเบอร์พริ้นท์.
- ทิพวรรณ ชมพูนันท์. (2552). **บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- ธัญวิทย์ ศรีจันทร์. (2558). **รูปแบบและกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์กรนิสิต.** วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธานีนท์ ศิลป์จารุ. (2550). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.** กรุงเทพฯ: วี. อินเทอร์เน็ตพริ้นท์.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา**

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ คศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นิรภัย จันทร์สวัสดิ์. (2556). **คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณนักบริหารกับการกำกับดูแลที่ดี**. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล.
- บุญช่วย สายราม. (2557). **ทักษะภาวะผู้นำองค์กรโรงเรียนในศตวรรษที่ 21**. สืบค้นเมื่อ 27 กันยายน 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/565807>
- บุญมา แพ่งศรีสาร. (2561). **คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่**. **วารสาร มจร. นครน่านปริทรรศน์**, 2(2), 131-141.
- ประกายทิพย์ นิยม. (2554). **การศึกษาของครุวม: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนรุ่งอรุณ.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- พงกะพรรณ ตะกมลทอง และคณะ. (2555). **ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์**. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 6(1), 191-192.
- พระณัฐภูมิ พันทะล. (2563). **การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในศตวรรษที่ 21**. **วารสารวิชาการ พระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขง**, 3(2), 44-55.
- พลสิทธิ์ โพธิ์ศรีทอง. (2554). **ครูยุคใหม่**. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2562, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=11064&Key=hotnews>
- พิชญาภา ชันทอง. (2554). **กระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 จังหวัดชุมพร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช**

มงคลชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลชัยบุรี, ปทุมธานี.

มณฑาทิพย์ นามูน. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี, ปทุมธานี.

รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน.

วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด,
6(2), 206–215.

รุ่งอรุณ หงส์เวียงจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคตะวันตก. **วารสาร
สารสนเทศ,** 16(1), 132–135.

เรืองโรจน์ สุขวิริยะ. (2557). **ทักษะชีวิต.** สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2565, จาก
www.Trangrangrait.ning.com.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์. (2556). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อ
ศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวสต์.

วัลลิกา พูลศิริ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.

วิจารณ์ พานิช. (2553). **ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะฉบับนักปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์
พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ:
ตถาตา พับลิเคชั่น.

วิทยากร เขียงกุล และคณะ. (2545). **การพัฒนาตัวแบบการชีวิตความยากจนเชิงโครงสร้าง.**
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณีทัศนคติต่อการศึกษา
ศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธิ.

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2556). **ทักษะชีวิตและการทำงาน (การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของ
ตัวเอง).** สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2565, จาก

http://www.kruinter.com/show.php?id_quiz=3091&p=1

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2556). **ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้**

แห่งศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สมหมาย อ่ำดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. **วารสาร**

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1), 1-7.

สมาคมครูเวียงเชียงรุ้ง. (2565). **รายงานสรุปจำนวนบุคลากรของสมาคมครูเวียงเชียงรุ้งเพื่อ**

ประกอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี 2565. เชียงราย: สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.

สัตตบุษย์ โพธิ์รุท. (2564). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21**

ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

ล้มมา รณิธย์. (2553). **ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ:

แอล.ที.เพรส.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการ**

บริหารและการจัดการการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.**

2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สุดา สุวรรณภริมา และคณะ. (2550). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีม**

ในองค์กร. วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 26(1), 3-4.

สุธีรา สุชัยपाल. (2558). **บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานบุคคลตามการรับรู้ของครู**

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ:

ปัญญาชน.

สุพรรณษา น้อยนคร. (2563). **การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบูรณาการกับโซเซียลมีเดียเพื่อ**

เสริมสร้างทักษะด้านสารสนเทศและเทคโนโลยีของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. วารสาร

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.), 26(3), 25-39.

สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2555). **ภาวะผู้นำของนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. สืบค้นเมื่อ**

1 สิงหาคม 2562, จาก <http://www.supatta.haysamy.com/leoler-pro.html>

- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2553). การพัฒนาครูทั้งระบบตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา
ทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561). ใน การประชุมสัมมนาทางวิชาการของครูและ
บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (หน้า 1-21). แพร่:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.
- สุรียา ทองยั้ง. (2558). **ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สุวัฒน์ ภูเกียรติกาญจน์ และวิจิต แสงสว่าง. (2564). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. **วารสาร มจร
สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 10(3), 68-80.
- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2561). **ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน
2562, จาก [https://www.truelookpanya.com/education/content/66054/-teaartedu-
teaartteaarttea-](https://www.truelookpanya.com/education/content/66054/-teaartedu-teaartteaarttea-)
- เสนาะ ดิเยาว์. (2551). **หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อดุลย์พร ชุ่มชวย. (2562). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. **วารสารศึกษาศาสตร์ มมร**, 7(2), 175-
186.
- อดิคาญจน์ ศรีสังข์. (2564). **ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- อชิภัทร มีแสงเพชร. (2560). **การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุค
ไทยแลนด์ 4.0 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานศึกษาธิการภาค 1**. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- อนุชา โสมาบุตร. (2556). **แนวคิดการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21**. สืบค้นเมื่อ 1
สิงหาคม 2565, จาก <https://teacherweekly.wordpress.com>
- อุษา แซ่เตี๋ยว. (2559). **ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- เอกนรินทร์ อินสมบัติ. (2565). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา**

เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

- Bass, B.M. (1998). **Transformational Leadership: Industrial, Military, and Educational Impact.** New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Bradford, D., and Cohen, A. (1984). **Managing for Excellence.** New York: John Wiley & Sons.
- Caldwell, R. G. (2000). **Criminology.** New York: Ronald Press.
- Calwell, B. (2000). **A Blueprint of Successful Leadership in an Era of Globalization Learning.** United Kingdom: Taylor & Francis.
- Coats, T. (1986). Education Community. **College**, 57(4), 151–152.
- Conger, J. A., and Kanungo, R. N. (1989). The empowerment process: integrating theory and Practice. **Academy of Management Review**, 13, 471–483.
- Gibson, J. L., Ivancevich, J. M., and James H. (1988). **Organizations: Behavior, Structure, Processes** (10th ed.). Boston: McGraw–Hill.
- Gorton, R. D. (1983). **School administration and supervision.** Dubuque: W.M.C. Brown.
- Hough, B., and Duncan, K. (1970). **Teaching description and analysis.** Boston: Addison–Westley.
- Katz, R. L. (1995). Skill of effective administrator. **Harvard Business Review**, 12(1), 33–42.
- Kay, K. (2010). **21st Century Skills: Why the Matter, What They are, and How We Get There.** Bloomington: Solution Tree Press.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1993). **A Technique for the Measurement of Attitude.** Chicago: Rand Mc Nally.
- Pearson Education, Inc. (2009). **Empower 21st century learners.** Retrieved September 7, 2022, from www.pearsonschool.com/index.
- Prensky, M. (2001). **Digital Game–based learning.** New York: McGraw–Hill.
- Trilling, B., and Fadel, C. (2009). **21st Century Skills Learning for Life in Our Times.** San

Francisco, John Wiley & Sons.

Whitehead, A. N. (1931). **Introduction Business adrift**. New York: McGraw–Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ดร.นรินทร์ นนทมาลัย

สถานที่ทำงาน

มหาวิทยาลัยพะเยา

วุฒิการศึกษา

ค.ด.เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ตำแหน่ง

รองผู้อำนวยการสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยพะเยา

2. นายสมภพ ใจยา

สถานที่ทำงาน

โรงเรียนบ้านแม่ม้งเย้า

วุฒิการศึกษา

ค.ม.การบริหารการศึกษา

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียน

วิทยฐานะ

ชำนาญการพิเศษ

3. นางสุณี ศรีมูล

สถานที่ทำงาน

โรงเรียนสันหลวงสามัคคี

วุฒิการศึกษา

ค.ม.การบริหารการศึกษา

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียน

วิทยฐานะ

ชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก ข ผลการตรวจวัดความสอดคล้องขอของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตาราง 20 แสดงผลดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดระบบงานเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากร ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็นแก่บุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีใน การบริหารงานในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำแนวคิดใหม่มา ใช้ในการบริหารงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล รู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากร เพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากร แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้า แสดงออก	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะใน การปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถด้าน การติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้อื่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็น ความสามารถ ในการทำงานของ บุคลากรที่แตกต่างกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
4	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมของบุคลากร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงาน ให้เกิดการดำเนินงานเป็นหมู่คณะได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถใน การแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึง ประสงค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับในความ คิดเห็นที่แตกต่างของผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีกลยุทธ์และเทคนิค ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แนะให้บุคลากร กระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไป ตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจิตใจโอบอ้อมอารีต่อ ผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นนักประสานงานที่ มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ คอมพิวเตอร์ สื่อ ในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ ที่	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อินเทอร์เน็ต ในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงาน ความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนา คุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการ พัฒนาคุณภาพตนเองให้สูงขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป

1. ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

1.1 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

▲
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.920	41

ภาพ 4 แสดงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

Statistics

		เพศ	ประสบการณ์การทำงาน	ขนาดสถานศึกษา
N	Valid	113	113	113
	Missing	0	0	0

ภาพ 5 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	48	42.48	42.48	42.48
	หญิง	65	57.52	57.52	100.00
	Total	113	100.00	100.00	

ภาพ 6 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเพศ

ประสบการณ์การทำงาน		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 5 ปี	32	28.32	28.32	28.32
	ระหว่าง 5 – 10 ปี	69	61.06	61.06	89.38
	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	12	10.62	10.62	100.00
	Total	113	100.00	100.00	

ภาพ 7 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประสบการณ์การทำงาน

ขนาดสถานศึกษา		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ขนาดเล็ก	35	30.97	30.97	30.97
	ขนาดกลาง	78	69.03	69.03	100.00
	Total	113	100.00	100.00	

ภาพ 8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้านขนาดสถานศึกษา

2.2 ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 32 ข้อ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ข้อที่ 1	113	2	5	4.23	0.77
ข้อที่ 2	113	2	5	4.21	0.70
ข้อที่ 3	113	3	5	4.25	0.66
ข้อที่ 4	113	2	5	4.21	0.76
ข้อที่ 5	113	2	5	4.25	0.73
ข้อที่ 6	113	2	5	4.22	0.74
ข้อที่ 7	113	2	5	4.23	0.77
ข้อที่ 8	113	2	5	4.20	0.70
ข้อที่ 9	113	2	5	4.13	0.70
ข้อที่ 10	113	2	5	4.23	0.77
ข้อที่ 11	113	2	5	4.18	0.76
ข้อที่ 12	113	2	5	4.27	0.79
ข้อที่ 13	113	2	5	4.19	0.67
ข้อที่ 14	113	2	5	4.20	0.70
ข้อที่ 15	113	2	5	4.19	0.73
ข้อที่ 16	113	1	5	4.22	0.81
ข้อที่ 17	113	2	5	4.21	0.71
ข้อที่ 18	113	2	5	4.21	0.76
ข้อที่ 19	113	2	5	4.22	0.74
ข้อที่ 20	113	2	5	4.28	0.73
ข้อที่ 21	113	2	5	4.35	0.76

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ข้อที่ 22	113	2	5	4.28	0.74
ข้อที่ 23	113	2	5	4.20	0.70
ข้อที่ 24	113	2	5	4.30	0.74
ข้อที่ 25	113	2	5	4.25	0.74
ข้อที่ 26	113	2	5	4.28	0.73
ข้อที่ 27	113	2	5	4.29	0.70
ข้อที่ 28	113	2	5	4.32	0.72
ข้อที่ 29	113	2	5	4.31	0.72
ข้อที่ 30	113	2	5	4.37	0.68
ข้อที่ 31	113	1	5	4.18	0.82
ข้อที่ 32	113	1	5	4.05	0.93
Valid N (listwise)	113				

ภาพ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารงาน
ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 1 จำแนกตาม เพศ

T-Test จำแนกเพศ

Group Statistics

	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ดำน1	ชาย	48	4.4673	.57123	.08245
	หญิง	65	4.0440	.57472	.07129
ดำน2	ชาย	48	4.4821	.52022	.07509
	หญิง	65	3.9956	.57141	.07087
ดำน3	ชาย	48	4.5250	.58145	.08393
	หญิง	65	3.9815	.57524	.07135
ดำน4	ชาย	48	4.5417	.51966	.07501
	หญิง	65	4.0835	.58787	.07292

Group Statistics

	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ดำน5	ชาย	48	4.5313	.58311	.08416
	หญิง	65	4.0487	.52928	.06565
ผลรวม	ชาย	48	4.5078	.52345	.07555
	หญิง	65	4.0332	.51438	.06380

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
										Lower	Upper
๑) ๑)๓1	Equal variances assumed	.029	.866	3.880	111	.000	.42331	.10909	.20713	.63948	
	Equal variances not assumed			3.884	101.768	.000	.42331	.10899	.20711	.63950	
๑) ๑)๓2	Equal variances assumed	.196	.659	4.646	111	.000	.48654	.10473	.27901	.69407	
	Equal variances not assumed			4.712	106.168	.000	.48654	.10325	.28183	.69124	
๑) ๑)๓3	Equal variances assumed	.008	.927	4.942	111	.000	.54346	.10998	.32554	.76139	
	Equal variances not assumed			4.934	100.817	.000	.54346	.11016	.32494	.76199	
๑) ๑)๓4	Equal variances assumed	.898	.345	4.299	111	.000	.45815	.10657	.24697	.66933	
	Equal variances not assumed			4.380	107.362	.000	.45815	.10461	.25079	.66551	

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
										Lower	Upper
คำถาม5	Equal variances assumed	.303	.583	4.587	111	.000	.48253	.10519	.27410	.69097	
	Equal variances not assumed			4.521	95.601	.000	.48253	.10674	.27064	.69442	
ผลรวม	Equal variances assumed	.079	.779	4.813	111	.000	.47464	.09863	.27921	.67007	
	Equal variances not assumed			4.800	100.427	.000	.47464	.09889	.27846	.67082	

ภาพ 10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามเพศภาพรวม

Oneway จำแนกประสบการณ์การทำงาน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้าน1	Between Groups	8.363	2	4.182	13.914	.000
	Within Groups	33.060	110	.301		
	Total	41.424	112			
ด้าน2	Between Groups	10.321	2	5.161	19.029	.000
	Within Groups	29.831	110	.271		
	Total	40.152	112			
ด้าน3	Between Groups	14.599	2	7.300	26.221	.000
	Within Groups	30.623	110	.278		
	Total	45.223	112			
ด้าน4	Between Groups	10.445	2	5.223	19.047	.000
	Within Groups	30.161	110	.274		
	Total	40.606	112			
ด้าน5	Between Groups	12.870	2	6.435	25.768	.000
	Within Groups	27.469	110	.250		
	Total	40.339	112			
ผลรวม	Between Groups	10.881	2	5.440	23.795	.000
	Within Groups	25.151	110	.229		
	Total	36.031	112			

ภาพ 11 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์การทำงานภาพรวม

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I) ประสิทธิภาพการทำงาน	(J) ประสิทธิภาพการธนาคาร การทำงาน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ตาม1	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	.59691*	.11839	.000	.3623	.8315
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.62946*	.16786	.000	.2968	.9621
	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.59691*	.11839	.000	-.8315	-.3623
ตาม2	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.03255	.15300	.832	-.2706	.3358
		ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.62946*	.16786	.000	-.9621
	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	-.03255	.15300	.832	-.3358	.2706
ตาม2	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	.66765*	.11246	.000	.4448	.8905
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.68304*	.15945	.000	.3670	.9990
	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.66765*	.11246	.000	-.8905	-.4448
ตาม2	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.01538	.14533	.916	-.2726	.3034
		ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.68304*	.15945	.000	-.9990
	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	-.01538	.14533	.916	-.3034	.2726

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I) ประสิทธิภาพการทำงาน	(J) ประสิทธิภาพการทำงาน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ตาม3	น้อยกว่า 5 ปี	ทำงาน	.77202*	.11394	.000	.5462	.9978
		ระหว่าง 5-10 ปี	.88125*	.16155	.000	.5611	1.2014
	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 5 ปี	-.77202*	.11394	.000	-.9978	-.5462
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.10923	.14725	.460	-.1826	.4010
	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 5 ปี	-.88125*	.16155	.000	-1.2014	-.5611
		ระหว่าง 5-10 ปี	-.10923	.14725	.460	-.4010	.1826
ตาม4	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	.65124*	.11308	.000	.4271	.8753
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.75000*	.16033	.000	.4323	1.0677
	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.65124*	.11308	.000	-.8753	-.4271
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.09876	.14613	.501	-.1908	.3884
	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 5 ปี	-.75000*	.16033	.000	-1.0677	-.4323
		ระหว่าง 5-10 ปี	-.09876	.14613	.501	-.3884	.1908

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I) ประสิทธิภาพการทำงาน	(J) ประสิทธิภาพการทำงาน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ตาม5	น้อยกว่า 5 ปี	ทั้งหมด	.66827*	.10791	.000	.4544	.8821
		ระหว่าง 5-10 ปี	.93750*	.15301	.000	.6343	1.2407
	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.66827*	.10791	.000	-.8821	-.4544
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.26923	.13946	.056	-.0071	.5456
	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 5 ปี	-.93750*	.15301	.000	-1.2407	-.6343
		ระหว่าง 5-10 ปี	-.26923	.13946	.056	-.5456	.0071
ผลรวม	น้อยกว่า 5 ปี	ทั้งหมด	.66501*	.10326	.000	.4604	.8696
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.76465*	.14641	.000	.4745	1.0548
	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	-.66501*	.10326	.000	-.8696	-.4604
		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	.09964	.13345	.457	-.1648	.3641
	ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 5 ปี	-.76465*	.14641	.000	-1.0548	-.4745
		ระหว่าง 5-10 ปี	-.09964	.13345	.457	-.3641	.1648

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ภาพ 12 แสดงการเปรียบเทียบค่าแอมกตามประสิทธิภาพการทำงานรายตาม

T-Test จำแนกขนาดสถานศึกษา

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้าน1	ขนาดเล็ก	32	4.6563	.34777	.06148
	ขนาดกลาง	81	4.0529	.60544	.06727
ด้าน2	ขนาดเล็ก	32	4.6830	.22873	.04043
	ขนาดกลาง	81	4.0123	.59384	.06598
ด้าน3	ขนาดเล็ก	32	4.7813	.26572	.04697
	ขนาดกลาง	81	3.9877	.59778	.06642
ด้าน4	ขนาดเล็ก	32	4.7589	.24189	.04276
	ขนาดกลาง	81	4.0882	.59658	.06629
ด้าน5	ขนาดเล็ก	32	4.7708	.23090	.04082
	ขนาดกลาง	81	4.0494	.57822	.06425
ผลรวม	ขนาดเล็ก	32	4.7256	.20710	.03661
	ขนาดกลาง	81	4.0409	.54713	.06079

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
								Lower	Upper	
คำถาม1	5.196	.025	5.294	111	.000	.60334	.11397	.37750	.82918	
			6.621	96.222	.000	.60334	.09113	.42245	.78423	
คำถาม2	12.530	.001	6.196	111	.000	.67069	.10825	.45619	.88519	
			8.667	110.978	.000	.67069	.07739	.51734	.82404	
คำถาม3	8.832	.004	7.218	111	.000	.79360	.10994	.57574	1.01146	
			9.755	109.408	.000	.79360	.08135	.63237	.95483	
คำถาม4	14.917	.000	6.150	111	.000	.67075	.10906	.45463	.88686	
			8.503	110.883	.000	.67075	.07888	.51443	.82706	
คำถาม5	16.949	.000	6.831	111	.000	.72145	.10561	.51217	.93073	
			9.478	110.962	.000	.72145	.07612	.57062	.87228	
ผลรวม	15.117	.000	6.872	111	.000	.68469	.09964	.48725	.88213	
			9.648	110.905	.000	.68469	.07097	.54407	.82531	

ภาพ 13 แสดงการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพร้อม

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1

2. ผู้กรอกแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด เพราะผู้วิจัยนำผลออกมาสรุปเป็นภาพรวม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมาในโอกาสนี้

นายอานนท์ จันทร์ชุม

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ให้ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

ระหว่าง 5-10 ปี

ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

3. ขนาดของสถานศึกษา

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดั
บ
น้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดั
บ
น้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ขอ	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการ กับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ขอ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับการบริหาร 5 หมายถึง ท่านมีความคิด
เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่
ในระดับมากที่สุด

ขอ	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการกับ ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดระบบงานเพื่อ เตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากร ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้กล้าแสดงความคิดเห็น แก่บุคลากรในสถานศึกษา					

ข้อ	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ต่อกัน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษา ประโยชน์ส่วนรวม					
2. ทักษะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงาน ในสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำแนวคิดใหม่มาใช้ ในการบริหารงาน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทัน กระแสโลกาภิวัตน์					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้ ในการปฏิบัติงาน					
6	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน					
3. ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรมข้ามชาติ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถด้าน การติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็น ความสามารถ ในการทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกัน					
4	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความแตกต่างทาง วัฒนธรรมของบุคลากร					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานให้เกิด การดำเนินงานเป็นหมู่คณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4. ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้ร่วมงาน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีกลยุทธ์และเทคนิคในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แนะให้บุคลากรกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่างๆให้เป็นไปตามเป้าหมาย					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจิตใจอบอ้อมอารีต่อผู้ร่วมงาน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นนักประสานงานที่มีประสิทธิภาพ					
5. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ คอมพิวเตอร์ สื่อ ในการบริหารสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพตนเองให้สูงขึ้น					

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	อานนท์ จันทร์ชুম
วัน เดือน ปี เกิด	10 มกราคม 2537
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2560 ค.บ. (วิทยาศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	263 หมู่ 18 ตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	อานนท์ จันทร์ชুম. (ผู้บรรยาย). (30 เมษายน 2566). การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 9 (หน้า 699-712). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

